

CORREO
Argentino
Central
(Bs. As.)

FRANQUEO PAGADO
Concesión Nro. 1585

TARIFA REDUCIDA
Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS
PRENUMERATA: Argentinoje ir Pietų Amerikoje
20 pezų metams; 12 pezų pusmečiui.
UŽSIENIŲ kitur 30 argentinų pezų arba 3 am. dol.
ADRESO pakeitimas veltai. RAŠTUS ir prenumera-
tas siūsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENISKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 316340

Nr. 913

BS. AIRES, KETVIRTADIENIS, LAPKRITIS 16 D. 1950 METAI. Año del Libertador General San Martín 1950

METAI (AÑO) XXII

CONMEMORANDO EL DIA DE LA INDEPENDENCIA DEL PUEBLO HERMANO

El 18 de Noviembre de este año del Libertador General San Martín, se cumplen 32 años de aquel memorable día del año 1918, en que los representantes del pueblo Letón, en su antigua Capital Riga, proclamaron la firme voluntad de su pueblo para que surgiera una nueva república independiente: LETONIA.

El pueblo Letón, que constituye una rama del antiguo y frondoso árbol de pueblos de este Báltico (al que pertenecen también los lituanos y los antiguos prusianos) puede constatar que por lo menos en los últimos 5000 años sus antepasados han habitado este mismo suelo a orillas del Mar Báltico. Por consiguiente, para cada Letón es sagrado ese suelo natal, prodigamente abonado con sudor y sangre de incontables generaciones de sus antecesores. Los arqueólogos han probado que desde tiempos inmemorables, hasta el siglo XIII de nuestra era, Letonia no había sufrido el sometimiento de pueblo extraño alguno.

En el siglo XIII, por orden de Roma y obedeciendo a intereses comerciales, fué organizada una cruzada contra los Letones, con el pretexto de introducir el cristianismo.

Los "Caballeros De La Cruz" combatieron durante 120 años hasta que lograron conquistar y someter al bautismo a todo el pueblo Letón (quien contaba con aprox. 6000 - 7000 Kms. cuadrados). Esa guerra costó torrentes de sangre a ambas partes, pero la paz propiamente dicha, no se había alcanzado; muchas sangrientas revueltas continuaron sacudiendo aquella tierra, que por aquel entonces se llamaba "Tierra De La Santísima Virgen".

En el siglo XVI, huestes del Zar Iván El Terrible, llegaron casi hasta la propia Capital Riga, incendiando, matando y devastando todo, casi en forma similar como lo hacen ahora sus actuales descendientes. Los generales del Zar Iván El Terrible se vanagloriaron de haber devastado todo, y no haber dejado nada más para devastar; pero las fuerzas del orden de Los Caballeros De La Cruz, y las fuerzas del propio pueblo Letón enfrentaron a los invasores, que entonces tuvieron que retirarse precipitadamente.

Con muy breves intervalos de paz, el suelo letón, continuamente, fué cruzado por ejércitos de otros países; Suecia poseía un poder militar de primera magnitud y pudo establecer su dominio en la parte Norte, mientras en el Sur (actuales provincias de Zemgale y Kurzeme) regía un Duque independiente, quien había adquirido cierta importancia e influencia en el mundo Occidental. (Este Ducado tenía sus colonias en África — GAMBIA, y en América — ISLA TOBAGO, y participaba con suministros de oro y buques al Rey Carlos II de Inglaterra en la lucha contra Cromwell).

En el siglo XVIII El Zar Pedro El grande, invadió, se apoderó de la parte Norte de Letonia, y a fines del siglo XVIII, la par-

Sveicam Brālu Tautu Latviešus Gada Svētkos

La juventud de Letonia libre e independiente, en sus campos fértiles, vistiendo trajes nacionales — durante de su descanso.

te Sur fué incorporada a Rusia por Catalina La Grande.

El pueblo no se resignó a ese sometimiento; surgieron numerosas revoluciones y levantamientos, pero fueron ahogados siempre en sangre, hasta que, aprovechando la primera guerra mundial, el pueblo pudo procurarse suficientes armas. — 1918 es el año de la Proclamación de la Independencia, pero la paz pudo firmarse recién en 1920, cuando los derrotados ejércitos bolcheviques firmaron que solemnemente renuncian a todas sus pretensiones sobre Letonia, por todos los tiempos. Stalin mismo en persona (como secretario Gral. del

partido bolchevique) había dado su testimonio. Y más aún: dió también su palabra de honor (esto ocurrió en 1939 cuando exigió las bases temporales) que la independencia de Letonia sería salvaguardada. Pero hoy todos bien sabemos que el único garante es el propio pueblo Letón. Letonia será libre e independiente.

Los primeros inmigrantes Letones han llegado a la República Argentina tan hospitalaria, en el año 1908. En la actualidad la colectividad Letona está integrada por alrededor de 1500 almas.

Los Letones, al igual que los

Lituanos y Estonios, colaboran juntos, y abrigan esperanzas de resurgimiento de sus países natales en la Carta Del Atlántico y en el triunfo de los ideales del mundo democrático contra el imperialismo rojo, que está exterminando a las tres naciones pacíficas, cultas, y laboriosas del Báltico.

En conmemoración del 32º aniversario de la Proclamación de la Independencia de la República Letona, nos unimos a la lucha común del pueblo hermano por su libertad e independencia.

"Dievs, svētī Latviju!"
(Dios!, guarda a Letonia).

TAIKOS KONGRESAS BELGRADE APKALTIŅO RUSIJĀ

Jugoslavijos sostinėje Belgrade 12. XI. 1950 prasidėjo nacionalis taikos kongresas. 300 delegatų aktyviai dalyvavo Miroslov Vitorovič, kaip Jugoslavijos komiteto kovai už taiką sekretoriui pareiškė, kad niekas kitas tik Sovietų Rusija yra kalta dėl Korėjos įvykusio karo. Niekas kitas, tik Rusijos imperializmas jį pradėjo ir tebekursto.

Miroslov Vitorovič yra žymus komunistų partijos veikėjas, dėl to jo pareiškimas rado atgarsio Rumunijoje, Bulgarijoje ir Lenkijoje, kur komunistų partijos elėse kas kart vis daugiau atsiranda tokių veikėjų, kurie pradeda praregti ir ima netikėti rusų deklaracijoms apie veidmainingą taiką.

BERNARD SHAW NESULAUKĖ 100 METŲ

Pasauliniai pagarsėjęs anarchistas, žinomas Airijos socialistas, garsus rašytojas Bernard Shaw, sulaukęs 95 metų amžiaus mirė Anglijoje 2. XI. 50.

Argentinoje vykstantis Socialistų Partijos kongresas atsisotijimu pagerbė mirusį rašytoją.

Shaw trimi metais pralenkė švedijos karalių, kuris tą pačią savaitę mirė sulaukęs 92 metų amžiaus. Elinant rašytojo noru, jo kūnas sudegintas ir pelenai sumaišyti su jo mirusios žmonos pelenais.

VISI SMERKIA PASIKESINIMA PRIEŠ TRUMANĄ

JAV prezidentui Trumanui 1. XI. 1950 einant iš savo namų Blair House, Vašingtone, du Porto Rico piliečiai nacionalistai puolė jį revoliučių šūvais. Susisąjūdyme su sargyba žuvo vienas užpuolikas, o kitas tapo sužeistas. Žuvo ir vienas sargybinis. Prezidentas nesužeistas.

Dėl šito nuožmaus pasikesinimo, visas demokratinis pasaulis išreiškė užuojautą JAV prezidentui.

Tyrinėjimai parodė, kad užpuolikai turėjo ryšį su bolševikais. Suimta visa eilė Porto Rico nacionalistų ir komunistų.

KINIJOS „SAVANORIAI“ EINA KORĖJOS FRONTAN

Komunistinis Pekino dienraštis „Lianchun Laikraštis“ skelbia, kad visa Kinijos komunistinė kariuomenė Korėjos fronte susideda iš savanorių. Taigi, komunistai prisipažįsta, kad jų armija kariauja prieš JT jėgas.

JT karo vyriausybė moka po 100 tūkstančių korėjiškų won'ų (apie \$ 25 US dolerius) už kiekvieną gyvą belaisvį paimtą komunistinės Kinijos kariuomenės karininką.

Kiniečiai tiek daug „savanorių“ varo Korėjos frontan, kad perėitę savaitę jie buvo pralaužę JT frontą, vie nok neatsilaikė likučiai — pasitraukė Kinijon.

JT karo jėgos žygiuoja pirmyn.

KARDINOLAS RUFFINI UŽGYRĖ PREZIDENTIENĖS VEIKLĄ

Popiežiaus delegatas, Dr. kardinalas Ruffini, grįždamas Romon iš Eucharistinio Kongreso, įvykusio Rosario mieste, aplankė Argentinos respublikos prezidento žmonos, ponios Maria Eva Duarte de Perón įkurtą Moterų Tarnautojų Bendrąją San Martin vardo ir kitas prezidentienės vadovaujamą visuomeninę įstaigą.

Dr. Ruffini pareiškė, kad ponja Argentinos prezidentienės savo pasišventimui visuomeniniam darbiui užsitarnauja visuotinos pagarbos.

Asado Pietūs Susivienijime Sekmadienį

LAPKRITIS — NOVEMBERE 26, 1950, 12 VAL.

Av. San Martin 5215, Lanus Oeste — 4 de Junio

Po to piknikas iki nakties. Bilietus pietums prašoma įsigyti iš anksto. Visus širdingai kviečia. Rengėjai.

Susivienijimo PIKNIKAS Quilmes

GRUODŽIO — DICIEMBRE 17, 1950, NUO PAT RYTO žinomame darže (recreo) „LOS ROBLES“ visa visuomenė prašoma skaitlingai dalyvauti. Visą šio pikniko tvarką ves Rengėjai.

MIRĖ DR. LUIS MITRE, „LA NACION“ LEIDĖJAS

Sulaukęs 81 m. amžiaus, 8. XI. 50, Buenos Aires mieste mirė vienas žymiausių Argentinos intelektualų, Dr. Luis Mitre.

Baigęs juridinį ir visuomeninių mokslų fakultetus, vėlionis dirbo kaip tribunolo teisėjas. Bet 1906 metais tapo pakviestas administruoti dvi mėnesiais anksčiau prieš jo gimimą jo diduko, buvusio Respublikos Prezidento įsteigtą pavyzdinę dienraštį „La Nación“. Nuo 1909 m. jis buvo „La Nación“ redaktorium, o nuo 1912 iki 1932 „La Nación“ leidyklos pirmininku.

Jo vadovybėje „La Nación“ atliko svarbų vaidmenį šios šalies pažangai pakeiti.

— AUSTRIJON 9. XI. 50, sugrįžo iš rusų belaisvės 441 Austrijos pilietis. Grįžęs gen. Karl Schoeberl pareiškė, kad Rusijoje dar laikoma belaisvėje daug Austrijos karių, jų tarpe du generolai.

— KUBOJE suimta 151 komunistų kongreso delegatas, jų tarpe suimtas meksikietis komunisto teoretikas Dr. Lombardo Toledano.

DEMOKRATAI IR RESPUBLIKONAI LAIDĖJO RINKIMUS

JAV papildomuose parlamento ir savivaldybių rinkimuose 6. XI. 50, bendrai imant, laimėjo demokratai, nors žymiai pasireiškė ir respublikonai.

Naujame senate bus 49 demokratai ir 47 respublikonai. (Buvo 54 demokratai ir 42 respublikonai).

Naujuose atstovų rūmuose (kongrese) bus 234 demokratai ir 200 respublikonų (Buvo 259 demokratai ir 169 respublikonai).

Daug žymių respublikonų pateko se natan ir kongresan. Valstybių gubernatorių ir miesto burmistrų tarpe taipgi pakilo respublikonų skaičius, vienok didžiūną visur sudaro prezidento Trumano partija — demokratai.

Komunistai šiuose rinkimuose pasirodė visiškai nepopuliarūs. Darbo žmonės juos pažino ir nebesavo už suvedžiotojus.

New Yorko gubernatorium parrinktas lietuvių draugas respublikonas Thomas E. Dewey. New Yorko burmistru išrinktas nepriklausomųjų kandidatas Vincent Impellitteri, gimęs Italijoje. Jo konkurentai, Pecora ir Corsi, taipgi gimę Italijoje.

TITO ATEINA J. TAUTŲ TALKON

JUGOSLAVIJOS KARO JĖGOS JUNGTIŅEMS TAUTOMS

Jugoslavijos ministerių pirmininkas maršalas Tito pareiškė „New York Times“ atstovui Belgrade, kad Jugoslavija nepakės Sovietų Rusijos agresingumo ir suteiks savo karinę pagalbą Jungtinėms Tautoms, kovojantioms prieš rusų imperializmą.

Jugoslavija gelbės Jungtinėms Tautoms ne žodžiais, bet karine parama, kaip tik JT paskelbs komunistinę Kiniją užpuolike.

Tito taipgi pareiškė, kad Maršalo planas gerai nagelbėjo Prancūzijai ir Italijai; Jugoslavija laukia ginklų iš JAV, kadangi Vengrija, Rumunija ir Bulgarija rusų nuolat ginkluojama.

Jugoslavijos katalikų archievykupas Stepanič, nuteistas kalėti 16 metų ir jau kalinamas 5 metai, tuoj bus paleistas laisvėn. Jugoslavija užmezga draugiskus santykius su Graikija.

NUŽUDYTAS VENEZUELOS PREZIDENTAS

Lapkričio 13, 1950 tapo nužudytas Venezuelos prezidentas, pulkininkas Carlos Delgado Chalbaud.

Chalbaud buvo padaręs samokslą ir nuvertęs legalų Venezuelos prezidentą Dr. Romulo Gallegos, dabar gyvenantį Meksikoje. Chalbaud valdė šalį kaip karinės tarybos pirmininkas.

Nužudymas įvyko jam vykstant iš savo namų prezidentūron. Jo autui skersai kelią atsistojo generolo F. S. Urbina autas ir keturiais revolverių šūvais Chalbaud nužudytas užmiestyje, o jo adjutantas sunkiai sužeistas. Šoferis nepalieistas. Suimta 30 suokabininkų. Generalinio štabo viršininkas gen. F. R. Moreno paskelbė naujus suvaržymus.

Ant rytojaus tapo nušautas ir gen. Urbina, gabenant jį iš vieno kalėjimo į kitą.

— JUNGTIŅEMS TAUTOS reikalauja, kad komunistinė Kinija atšauktų savo kariuomenę iš Korėjos.

Prasta Nuotaika Maskvos Parade

MASKVOJ PAMINĖTA SPALIŲ SEPTINTOJI

Spalių 7, 1950, sukako lygiai 33 metai nuo tos dienos, kada Trockis su Leninu ir kitais bolševikiškais diktatūros šulais nuvertė pirmosios Rusijos respublikos sukurtą Aleksandro Kerenskio vyriausybę.

Minint sukaktį Maskvos Raudonojoje aikštėje, nepaisant lietaus, maršavo kariniai ir civiliai gyventojai buvo išvaryti parodon. Aviacija nepasirodė. Maršalas Semion Budenny inspektavo kariuomenę, o vakare Didžiajame teatre pasakė kalbą vicepremjera Nikolaj A. Bulganin, pareiškdamas, kad Kinijoje, Indijoje ir visuose užsieniuose bendrai yra 19 milijonų komunistų.

Atakuodamas anglius ir amerikiečius sąryšyje su karu Korėjoje, Bulganas pasakojo apie užsienius, neturėdamas kuo pasigirti „rojaus“ viduje. Stalinas parade visiškai nepasirodė.

— ANGLIJA nupirko nuo rusų 800 tūkstančių tonų grūdų už 15 milijonų svarų sterlingų. Didžiūną tų grūdų rusai prisipliesė Lietuvoj, Latvijoje, Estijoje ir Ukrainoje.

AMERIKA REIKALAUJA KAD RUSAI GRAŽINTŲ SKOLĄ

JAV ambasadorius Kirk įteikė Sovietų u. r. viceministeriui Gromyko raštą, kuriuo reikalaujama, kad rusai tuojau grąžintų Amerikai skolas, suteiktas pereinamo karo metu, nuomos-paskolos formoje.

Vienas Amerikos reikalavimas, kad rusai grąžintų skolas tapo įteiktas birželio mėnesį, kitas jį šio lapkričio 6 d. Bet rusai išsisukinėja, žadėdami pastatyt ir apsvaistyt, ar apsimoka grąžint pasiskolintus daiktus.

ARGENTINA GAVO 125.000.000 DOLERIŲ PASKOLOS

Lapkričio 13, 1950 Vašingtone tapo pasirašyta sutartis tarpe JAV Eksporto - Importo Banko ir desimties Argentinos Bankų, pagal kurią Argentina gavo 125 milijonus dolerių paskolos už 3½ metinių procentų. Šios paskolos dėka likviduojamos senos skolos ir naujoji paskola bus grąžinta per 10 metų, sumokant pirmą kvotą 30 birželio, 1954.

Malonūs Lietuvių Susitikimai Kultūrinių Parengimų Progomis Vyksta — Lietuvių Klūbo salėje, Av. Boedo 737

ARGENTINOS LIETUVŲ BALSAS

Nepartinis, seniausias ir plačiausias skaitomas
Lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje
Spuosdinamas savoje spaustuviėje
Prenumerata Metams:
Visoj Pietų Amerikoje 20 A. g. pezu. Kiti 3 doleriai
Redakcija ir Administracija:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires. Tel. 97-Loria, 4444

TARYBINIS „HIMNAS“ TAI TIK VERTIMAS

Nepriklausomybės laikuose tūli
sektantai Kudirkos parašytą Lietu-
vos Himną norėjo pakeisti kitu.
Mat Kudirka neįdėjo Dievo...
Tą bedievišką Himną dabar už-
draudė bolševikai. Įvedė naują,
su Stalino vardu. Vienok tai ne-
ra joks himnas, jeigu minima žmo-
gaus pavardė.

Apie tą naują „himną“ V. Meš-
kauskas „Naujienose“ rašo:

„Šių metų liepos 15 d. Lietuvos Tar-
ybų Respublikos Aukščiausios Tary-
bos Prezidiumas patvirtino LTSR
valstybinio himno tekstą, „sukurtą“.
Antano Venclovos ir muziką parašy-
tą Balio Dvariono ir Jono Švedo.
Kaip paprastai, taip ir šį kartą so-
vietai negalėjo apsieiti be melo. Pa-
ranka naują Lietuvos „himną“ paly-
ginti su kitu „brolišku“ respublikų
„himnų“ tekstu, kad pastebėjus, jog
Venclova himno tekstą ne sukūrė, bet
paprastai... išvertė. Kad taip yra,
neseniai pastebėjo ir Mungisene DP
stovyklos gyventojai po sovietų repa-
racinės misijos apsilankymo. Sulygi-
ne gautą propagandinę literatūrą lie-
tuvų kalba su kitomis kalbomis, jie
pastebėjo ir įtartiną himnų panašumą.
Visų himnų tekstas vienodas, tik vie-
toje vienos valstybės pavadinimo įdė-
tas kitas. Visų himnų trečiasis pos-
mas skamba visai vienodai. Ir tai
visai suprantama iš jo „svento“ tu-
rinio. Lietuviskai jis skamba:

I laisvę mums Leninas nušvietė
[kelią,
padėjo kovoję didi rusų tauta.
Mus Stalinas veda į laimę ir ga-
lią...
Didesnę pasityčiojimą iš teisybės
sunku sugalvoti.“

EUROPOS DARBININKŲ POKARINIS PADĖTIS

„Naujienos“ patiekia namų ap-
tarnautojų unijos delegatui Sidney,
Lens raportu ištraukia, iš jo šesį
mėnesių kelionės po Europą:

„Marshallo plano pagalba kontinen-
te padarė labai mažai arba nepadarė
nieko komunistui sustabdyti, nes Euro-
pos darbininkų algos ir gyvenimo
standartai yra žemesni, negu buvo
prieš karą.
Pavyzdžiui, tikroji prancūzų darbi-
ninko algos tesudaro tik 65 nuoš. jo
prieškarinio uždarbio, tuo tarpu kai
gamyba — daugiausia Marshallo pla-
no pagalbos dėka — pakilo vienu ket-
virtadaliu. Darbininkas nejaucia ką
nors laimėjus iš mūsų pagalbos.“

Bet Anglijoje padėtis kitokia. Angli-
jos darbininkų būklė šiandien yra
geresnė, negu buvo prieš karą. Sidney
Lens sako:

„Algos kilo sparčiau, negu kainos;
valdžia vykdė plataus masto nebran-
gių namų statymo programą išimtinai
beturčiams ir daug yra atlikta gy-
ventojų sveikatos pagerinimui, ypač
vaikų.“

Anglija turi socialistinę Darbo par-
tijos valdžią; o Prancūzijoje, Belgijo-
je, Italijoje ir kitose šalyse (išimant
Skandinaviją) valdžios vadovauja kri-
stščionys demokratai, liberalai arba
dešinėsios partijos. Kristščionys de-
mokratai su dešiniaisiais valdo ir va-
karinę Vokietiją.
Tose šalyse daug kalbama apie
„kristščionišką socialinį teisingumą“,
bet praktiškame gyvenime žmonės jo
nejaucia.“

KIPRAS PETRAUSKAS IR F. ŠALIAPINAS

Sovietų vyriausybės paskelbė
Kiprą Petrauską „Tarybų Sąjun-
gos Liaudies Artistu“. Tokį pat
titulą Sovietai buvo davę Šaliapi-
niui. Bet Šaliapinas spiovė ant to
titulo. Komentuodamas šiuos at-
žymėjimus „Naujienos“ sako:

„Vargšas žmogelis, gavęs tokį at-
žymėjimą“ iš Lietuvos pavergėjų, tu-
rėjo ne tikslą jį priimti, bet ir nuo-
lankiai padėkoti. Jeigu nebūtų to pa-
daręs, tai šiandien jau akmenis skal-
dytų kurioje nors „pataisos stovyk-
loje“ Sibire.

Tačiau Šaliapinas, gavęs Sovietų Są-
jungos „Liaudies artisto“ vardą, nei-
trūkus po to, išvažiavo į užsienį ir
daugiau į Sovietų „rojų“ nebeįgrįžo.
Negrįžo dėl to, kad negalėjo pakeisti
despotizmo, kuris atėmė laisvę ir vi-
sas pilietines teises žmonėms. Jisai
koncertavo laisvoje Vakarų Europos
šalyse ir Amerikoje. Jungtinės Vals-
tybės jįsi buvo įsteigęs savo teatro
grupe, kurioje vienu laiku dalyvavo
ir lietuvis Juozas Babravičius.

Šaliapinas tremtyje ir mirė.

Kipras Petrauskas ne be reikalo jį
prisiminė. Jisai pats būtų laimingas,
jeigu galėtų ištrūkti iš bolševikinės
„Egipto nelaisvės“.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI SUKAKO DESIMT METŲ

Srovių bendradarbiavimas JAV
sveikintinas: ALT pirmą ypa.
„Draugo“ red. Simutis, sek. „Nau-
jienų“ red. Dr. Grigaitis, išd.
„Santaros“ red. Vaidyla. „Kelei-
vio“ pastabų rašytojas J. D. rašo:

„Spalių mėnesį suėjo 10 metų, kaip
Amerikos Lietuvių grupės susitarė dėl
bendro darbo ir įkūrė Amerikos Lie-
tuvų Tarybą. Šiandien A. L. Tary-
bos vardas ir veikia žinomi kiekvie-
nam lietuviui ne tik šioje krašte, bet
ir už mūsų šalies ribų, kur tik lie-
tuvių kovoja už savo kilmės krašto
laisvę.

A. L. Taryba buvo sukurta keturių
grupių. Vėliau smetonininkai buvo
pabėgę iš jos ir 7 metus klaidžiojo,
kuriami įvairius viendienius „vadavi-
mo“ grybus. Nun ir jie grįžo.
ALT rodo, kad bendras lietuvių dar-
bas yra galimas ir remtinas.“

ORO BANGOMIS PASIEKIAMA LIETUVA

Rusų okupuotoji Lietuva pasiekia
tik oro bangomis. Amerikos Bal-
sas (Voice of America) spalį 1, 1950,
iš New Yorko Carnegie Hall transliu-
vo visą čionionies vardo ansamblio
programą okupuotai Lietuvon.

Tame koncerte dalyvavo 3.000 as-
menų, didžiojoje naujokų.
Amerikos Balsas, tarpe 27 kalbų, da-
bar nuolat transliuoja ir lietuviškas
programas. Pirmiausia, berods, transli-
uavo buv. Lietuvos prezidento, vėli-
onies Dr. K. Griniaus kalbą iš JAV.

Pavergti Lietuvos gyventojai bent
oro bangomis gali pasiklausyti demo-
kratinio pasaulio pranešimų ir savo
tauties užjūrinio veiklos. Tik klan-
simas, ar daug Lietuvos gyventojų li-
ko Lietuvoje ir ar okupantai leidžia
turtėti radio aparatams? Greičiausia,
tik slapta galima išgirsti Amerikos
Balso pranešimus, kadangi bolševikų
spauda šelsta prieš Amerikos Balso
radiją ir steigia stotis savos propagan-
dos skleidimui.

Šiaip ar taip, vienok Amerikos Bal-
so iniciatyva yra sveikintina.

KAS TIE „SPAUDOS DARBUOTO- JAI“ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Okupuotosios Lietuvos spaudos gam-
ybos ir jų vadovai:
Lietuvos TSR Grožinės Literatū-
ros Leidyklos vyr. redaktorius Žu-
kauskas Albinas;
LTSR Pedagoginių Leidinių Leidyk-
los direktorius — Uliavičius Pranas;
LTSR Politinių ir Mokslinių Leidi-
nių vyr. redaktorius Pogelevičius Ben-
jamins ir šios leidyklos skyriaus ve-
dėjas — Pajaujis Juozas;
„Elita“ agentūros vedėjas — Mu-
rachonov Andrej;
„Tiesa“ laikraščio redaktorius —
Zimanas Henrikas, sūnus šlomo; „Tie-
sos“ leidyklos direktorius — Vilutis
Matas; „Tiesos“ redaktoriaus pava-
d. — Karosas Jonas; „Tiesos“ spaus-
tuvės direktorius — Galperinas Jude, s.
Volfas;

„Sovietųskaja Litva“ redaktorius —
Anušis J. Aleksander, s. Ivano; re-
daktoriaus pavad. — Kulnič, s. Tro-
fimo; redaktoriaus pavad. — Zabruc-
kov Boris, s. Gerasimo; „Sovietųskaja
Litva“ spaustuvės direkt. — Zareč-
kij Jankel, s. Girsas; „Sovietųskaja Lit-
va“ leidyklos direktorius — Žilins-
kas Viktoras, s. Ivano.

„Komjaunimo Tiesa“ skyriaus ve-
dėjas — Magramas Semion, s. Grigo;
„Komjaunimo Tiesa“ redakt. pava-
duotojas — Laurynaitis Stasys; „Kom-
jaun. Tiesa“ redaktoriaus — Jonutis
Jonas;
„Molodioz Litvy“ redaktorius —
Kozunov Anatolijus;
„Agitatoriaus Bloknotas“ red. pa-
vaduotojas — Karlin Teofas, s. Jan-
kelio;
„Mažiečių Tiesa“ laikr. redaktori-
us — Butkus Bronius;
„Jaunimo Gretos“ žurnalo redaktori-
us — Garon Aronas, s. Ičko;
„Komunistas“ žurn. redaktorius —

„Sovietųskaja Litva“ redaktoriaus —
Anušis J. Aleksander, s. Ivano; re-
daktoriaus pavad. — Kulnič, s. Tro-
fimo; redaktoriaus pavad. — Zabruc-
kov Boris, s. Gerasimo; „Sovietųskaja
Litva“ spaustuvės direkt. — Zareč-
kij Jankel, s. Girsas; „Sovietųskaja Lit-
va“ leidyklos direktorius — Žilins-
kas Viktoras, s. Ivano.

„Komjaunimo Tiesa“ skyriaus ve-
dėjas — Magramas Semion, s. Grigo;
„Komjaunimo Tiesa“ redakt. pava-
duotojas — Laurynaitis Stasys; „Kom-
jaun. Tiesa“ redaktoriaus — Jonutis
Jonas;

„Molodioz Litvy“ redaktorius —
Kozunov Anatolijus;
„Agitatoriaus Bloknotas“ red. pa-
vaduotojas — Karlin Teofas, s. Jan-
kelio;
„Mažiečių Tiesa“ laikr. redaktori-
us — Butkus Bronius;
„Jaunimo Gretos“ žurnalo redaktori-
us — Garon Aronas, s. Ičko;
„Komunistas“ žurn. redaktorius —

„Sovietųskaja Litva“ redaktoriaus —
Anušis J. Aleksander, s. Ivano; re-
daktoriaus pavad. — Kulnič, s. Tro-
fimo; redaktoriaus pavad. — Zabruc-
kov Boris, s. Gerasimo; „Sovietųskaja
Litva“ spaustuvės direkt. — Zareč-
kij Jankel, s. Girsas; „Sovietųskaja Lit-
va“ leidyklos direktorius — Žilins-
kas Viktoras, s. Ivano.

„Komjaunimo Tiesa“ skyriaus ve-
dėjas — Magramas Semion, s. Grigo;
„Komjaunimo Tiesa“ redakt. pava-
duotojas — Laurynaitis Stasys; „Kom-
jaun. Tiesa“ redaktoriaus — Jonutis
Jonas;
„Molodioz Litvy“ redaktorius —
Kozunov Anatolijus;
„Agitatoriaus Bloknotas“ red. pa-
vaduotojas — Karlin Teofas, s. Jan-
kelio;
„Mažiečių Tiesa“ laikr. redaktori-
us — Butkus Bronius;
„Jaunimo Gretos“ žurnalo redaktori-
us — Garon Aronas, s. Ičko;
„Komunistas“ žurn. redaktorius —

Geriausia Dovaną Gera Knyga!

UŽSIRASYKIT „KELEIVĮ“

„Keleivis“ yra įdomiausias ir pla-
čiausias skaitomas lietuvių savai-
raštis; jis yra skaitomas po visą
pasaulį, kur tik yra lietuvių. Gau-
siai iliustruotas, gerai vedamas,
pažangios dvasios. Kaina Pietų
Amerikoje 3 USA doleriai metams.

Adresas toks:

„K E L E I V I S“,
636 Broadway, So., Boston, Mass.
U. S. A.

Pinigus iš Argentinos galima stu-
sti banko čekiais, laiškuose arba
per „A. L. Balso“ Administraciją

LIETUVIŲ NAMAI LONDONE — ISEIVIJOS LAIMĖJIMAS

M. Bajorinas rašo Britanijos Lietu-
vyje, kad D. Britanijos Lietuvių Są-
junga jau nusipirko gražų namą Lon-
done. Nuosavybė priklausė patiems
lietuviams, nes neužrašoma jokiame
tarptautiniame centrei.
Tie rūmai randasi netoli Lietuvos
Pasiuntinybės Londone: 43 Holland
Park, London, W. 11.

Namai turi 18 kambarių ir nedidelę
sala. Jų vidus apleistas ir reikalingas
dažymo bei kitokių pataisymų, bet di-
desnio remonto nereikalinga. Specia-
listai, apžiūrėję namus, buvo vienos
nuomonės, kad jie solidūs, geros sta-
tybos.

Kaip numatoma juos išnaudoti? Du
kambariai bus išnuomoti Sąjungai ir
vienas klūbui bei valgyklai. Visi kiti,
palikus vieną ar du atsilankantiems
svečiams iš provincijos, bus išnuomoti
privatiems asmenims gyventi. Salė
bus panaudota susirinkimams, svečių
priėmimams ir įvairioms pramonoms.

Bus siekiama, kad atvažiavę į Lon-
doną lietuviai, galėtų savuose namuo-
se pernaktoti, pavalgyti, pasiskaityti
laikraščius bei knygas, pasigrožėti me-
no dirbinių rinkiniu, atlikti visus ki-
tus savo reikalus S-gos tarnautojų pa-
galba, o taip pat jaukiai praleist
laisvalaikį savųjų tarpe. Bus stengia
masi siekti, kad kiekvieną vakarą,
kas nors vyktų, ar tai paskaita, disku-
sijos, šokiai ar kas kita, kad ne vie-
nam netektų nusivilti, nežinint koki
vakarą jis į Lietuvį Namus ateitų.
Švenčių bei kitomis progomis, bus da-
romi priėmimai anglų ir kitų tautybių
svečiams ir tuo būdu vedama propa-
ganda Lietuvos naudai.

Namų kaina — 8.000 sv., pilnos no-
savybės teisėmis. Pirkdami įmokėjo
3.000 sv., t. y. visus pinigus, ku-
riuos turėjo (įskaitant išlaidas keli-
ant bendrumenę ir darant namų
pirkimo sutartį). Užtraukė 5.000
svarų paskolą, iš kurios 4.000 sv.
reiks grąžinti per 20 metų, o 1000 sv.
— laike vienu metų.

TELEGRAMA IŠ VILNIAUS I DAU- JENUS PER 3 DIENAS

Ne kartą spaudoje ir per radiją so-
vietai gresė Lietuvoje nepaprastai
išplėsti pašto tinklą ir pagreitint lai-
škų bei telegramų pristatymą. Tačiau
praktika nuo propagandos žymiai skir-
iasi. 1950. VIII. 26 d. „Tiesa“ pa-
ti nurodo faktus, kad iš Vilniaus pa-
siųsta telegrama liepos 28 d. pasie-
kė Dajėnų tik liepos 28 dieną,
taigi ėjusi 3 dienas. Ir tai dar bu-
vusi nepaprasta, bet „skubi telegrama“.

TSRS Rysių ministerijos įga-
lotinis prie LTSR ministrų Tarybos
dr. Belianinas šį faktą patvirtinęs.

Mums atrodo, kad būtų galima ži-
niti iš Vilniaus ir Dajėnų per tris
dienas atnešti pėsčiomis...

LITUANISTIKOS PAMOKOS ISEIVIUOJE

Didesniai lietuvių naujakurių skai-
čiui įsikūrus J. Amerikos Valstybės,
išliko klausimas, kaip ir kur mokytį
vaikus, kad jie nepamirštų savo tė-
vų kalbos ir išsityti reikalingų žinių
apie Lietuvos praeitį ir dabartį. At-
vykusius naujakurius apvydė lietuviš-
kųjų parapijų mokyklos, vadovaujan-
čios seselių mokytojų, nes jose lietu-
vių kalbos labai mažai mokoma, o
Lietuvos istorijos ir geografijos pa-
mokų iš viso nėra. Net ir tikyba mo-
koma anglų kalba.

Neliko kitos išeities, kaip savo įe-
gomis organizuoti šeštadienines litua-
nistikos pamokas.

Gelbėk Pavel;
„Valstiečių laikraščio“ ats. redakt.
— Zinkus Jonas;
„Lietuvos Gėlėžėlis“ laikr. re-
daktoriaus — Erslav Aleksiej;
„Izvestija“ (Maskvos laikraščio)
korespondentas Lietuvai — Golubev
Aleksandr, s. Prokofjevo.

Daugumas pareigūnų ne lietuvių.
Dėl to šis faktas geriausia rodo, kiek
lietuviškumo gali būti dabartinėje
okupuotosios Lietuvos spaudoje.

B. L. — M. Vinkšna.

DAILININKAS AD. VARNAS APIE MENO PARODAS

New Yorke, Waterbury ir Čikagoje
jau įvyko lietuvių tremtinių dailini-
kų darbų parodos, prisidėjusios prie
gero lietuvių vardo pagarsinimo Ame-
rikos intelektualų tarpe.

Toji Dailės Paroda, — kaip rašo
dailin. Adomas Varnas „Drauge“, —
buvo suorganizuota Vokietijoje, vado-
vaujantis ypatingais tikslais. Į ją
buvo žiūrima, kaip į priemonę, pa-
dėjusią lietuvių tremtinių vadovybei
Vokietijoje bent iš dalies apginti lie-
tuvų vardą. Reikia žinoti, kad 1947
metais amerikiečių okupacinėje zonoje
buvo paleista įvairiausių priekaištų
visų tremtinių adresu. Girdi, tai esan-
ti „tinginių gauja“, spekuliantų „Iz-
dai“ ir visokie gyvenimo neklauža-
dos. Tų kalbų šaltiniai buvo labai ge-
rai suvokiami.

Vyriausioji Lietuvių Tremtinių Ben-
druomenės vadovybė rūpinosi viso-
kiais būdais apginti lietuvių nuo tų
priekaištų. Tarp įvairių pastangų ras-
ta reikalinga suorganizuoti dailės pa-
rodą ir ją parodyti okupacinės val-
džios pareigūnams, ką ir kiek yra pa-
darę lietuvių dailininkai skurdžiose
gyvenimo sąlygose. Ir tikrai — suor-
ganizuota paroda labai nustebo
Amerikos karinės valdžios atstovus,
jie ją žavėjosi ir per ją pamatė lie-
tuvų kultūrinį pajėgumą.

VEJO LAISKAI PRALAUŽE GELEŽINĘ UZDANGĄ

Ekonominio bendradarbiavimo ad-
ministracija Frankfurte suruošė pa-
rodą apie Marsalo plano teiktos pa-
ramos vaisius.

Apart įvairių statistikų, parodoje
buvo parduodami guminiai balio-
nai, kuriuose buvo statistikos ir ant
jų pačių reikšmingi įrašai.

Vakarų vėjas tuos balionus nunešė
į Lietuvą, Lenkiją, čekoslovakiją,
Vengriją, jau nekalbant apie Rytų
Vokietiją.

Okupantai nusigando, kad vėjas nu-
galėjo jų cenzorius. Savo spaudoje
rusai skelbia bauginimus, esą tie ba-
lionai nuodingi. Vienok žmonės juos
gundo, renka ir dangelis parasė padė-
kos laiškus Marsalo Plano Adminis-
tracijai.

NAUJAUSI PASIKEITIMAI OKUPANTŲ VALDŽIOJE

Kremlianus patvarkymų, okupuoto-
sios Lietuvos valdžioje yra įvykę to-
kie pasikeitimai: Aleksej Čistokovs,
paskirtas ministerio pirmininko Ged-
vilos pavaduotoju birželio mėn.; Juo-
zas Maniūsis, maždaug tuo pačiu lai-
ku paskirtas Statybos ministeriu; Al-
girdas Matulionis — Miskų ūkio mi-
nisteriu; Michalina Meškauskienė —
Kinematografijos ministeris (vieto-
Brasickio); Aleksej Petrov — Plana-
vimo Komisijos pirmininku vietoj Šu-
mausko, rugpjūčio 25 d. (prieš tai Pe-
rov buvo šumausko pavaduotojas);
Vladislavas Augustinaitis — žemės
ūkio ministeriu (vieto- Liaudžio).

DR. DIRMEIKIS GARBINGAME DARBE ČIKAGOJE

Dr. Dirmeikis per vieną vakarą
„Margučio“ pūniku pardavė knygų
už 200 dolerių. Atvykus tremtiniais
atsirado ir nauja knygų paklausa.
Kas pirmas įsteigė Čikagoje lie-
tuviškų leidinių parduotuvę, tas su-
darys sau žmonišką pragyvenimą. Lie-
tuviškos spaustuvės taip pat sunkiai
apsiduria. Užsakymų netrūksta.

S. KUZMINSKAS yra neprik-
lausomų demokratinių — liberalių lie-
tuvių skyriaus pirmininkas. Liberais
Internacionalo ketvirtasis kongresas
įvyko Stutgarte 22-25 rugpjūčio,
1950. Jame kaip lietuvių atstovai,
dalyvavo prof. S. žymantas ir K.
Dranga.

— FABIJONAS NEVERAVIČIUS,
lietuvis rašytojas, gyvenantis Angli-
joje, siemėtinio savo amžiaus 50
metų sukaktį ir 15 metų literatini-
o darbo sukaktį.

SERGANTIEMS MŪSŲ BROLIAMS REIKALINGA PARAMA

šiuo adresu — IRO Hospital, Jager-
haus Strasse 26, Heilbrone, U. S. Zo-
ne, Germany — galima suselpti sekan-
tys ligonys: Brilingas Vladas, Barci-
nė Leonora, Dziminskas Antanas, Dal-
boraitė Leonė, Develkis Jonas, Gal-
lius Aleksas, Glytas Otto, Gaidys Ka-
zys, Jasutienė Eugenija, Jakūžaitis
Hermanas, Jankauskas Pranas, Kaže-
mėkas Juozas, Micuta Jonas, Radze-
vičienė Birutė, Stravinskienė Marijo-
na, Šiukšta Ignas, Širvidas Viktoras,
Sprindžiukas Anicetas, Skeivelienė
Leokadija, Tenorius Algis, Vaitekai-
tis Leonardas, Vaidada Juozas, Valys
Petras, Žebrauskas Jonas ir žiaugra
Vytautas.

Be to, Gundelsheim Neckar Sanato-
rium, U. S. Zone, Germany guli lie-
tuvus džiovininkas Jonas Meduša-
kas, kurio taip pat nereikėtų pa-
miršti.

— GEDIMINO PILIS VILNIUJE
praėjusio karo metu buvusi kiek ap-
grautą per paskutinius karo veiks-
mus. šiuo metu bolševikai giliai
šiuos apgriovimus pataisė. Vilniečiai
ją noriai lanko.

— DIRIGENTAS ANTANAS IL-
GIUKAS, lietuvis muzikas, ilgesnį lai-
ką gyveno ir dirbęs Klaipėdos kras-
te, gyvena Okupuotoje Lietuvoje ir
organizuoja chorą.

LIETUVOJE RUSAI IŠMOKO SAUDYTI

Iš bolševikinės spaudos sužinome:
„Maskvoje visasąjunginėse saudymo
pirmenybėse I vietą laimėjo Lietuva,
II vietą užėmė Rusija, III vietą Ka-
zachstanas. Lietuvos komanda sudarė:
Kudrin, Purn, Kaisin.“
Aišku, Lietuvos vardu saudė Lietu-
voje dabar gyvena rusai enkavedistai,
kurie, besaudojant lietuvių, taip iš-
mokino ai, kad jiems visasąjunginėse
saudymo pirmenybėse užimti I
vietą buvo vieni juokai. L. K.

— VYTAUTAS ŠIRVYDAS, žino-
mas publicistas, JAV vyriausybės
paskirtas imigracijos inspektori-
um ir Kanados miestą Montreal.

— JONAS MAURUKAS ir A. Zub-
rys, chemijos inžinierai, dirba moks-
linį darbą Kanados universitete, To-
ronto.

VASILIAUSKO PAGARSEJIMAS DŪMŲ ŽIEDU

Visokiais rekordais lietuvių garši.
Neseniai daugelio kraštų laikraščiai
pasipuosė Amerikos lietuvių J. Vasi-
liausko, gvy. Waterbury, Conn. iš bur-
nos paleistų dūmų žiedo nuotrauka.
Dūmų žiedą p. Vasiliauska išpūtė
savo mažytelį dukrą nusteibinti. Kaip
matyti nuotraukoje, dukrelė jo neap-
vyrė. Ji nuostabos pilnomis akutėmis
žiūri į tėvo išdaigą ir kelia rankutes
skrendanti žiedą pagauti.

Šis atsitikimas ne tik išgarsino iki
šiul nežinomą lietuvi, bet ir suteikė
jam 1.000 dolerių, kaip premiją, ma-
tyt, už gabumą.

NAUJOJI DBLS CENTRO VALDYBA

Ketvirtuoji DBLS skyrių atstovų su
važiavimo išrinktoji centro valdyba
spalį 24 d. buvo susirinkusi pirmo po
sėdžio. P. Varkala atstatydydino. Vie-
ton jo įėjo sekančios kandidatas p. J.
Dėdinas. Susirinkę nutarė pareigas
pasiskirstyti šiaip: I-sis vicepirmi-
ninkas — kun. Kazlauskas, II-sis vi-
cepirn. — P. Bulaitis, sekretorius —
J. Vilčinskis, išd. — J. Dėdinas.

Sąjungos pirmininką, pagal naujo-
sius įstatus išrinko suvažiavimas. Pir-
mininku išrinktas p. M. Bajorinas.

— DR. ALFONSAS KISIELIUS,
vos prieš metus atvykęs iš tremties
ir dirbęs St. Elizabeth ligoninėje, Eli-
zabet, N. J., suspėjo pasiruošti ir pa-
sėkmingai išlaikyti Amerikos gydyto-
jo egzaminą.

AMERIKON ATVYKĖ LIETUVIAI TREMIGINIAI

Vasario 1 d., 1950 m., laivų „Gene-
ral Greeley“ ir New Yorką atvyko
56 lietuvių šeimos:

Jadvyga Andriuskienė, Vladas Aso-
klis, Vladas Baltrušaitis, Antanas
Barvydis, Elzbieta Gavėnė, Anicetas
Girkas, Marija Ilčiukas, Petras In-
driulis, Alfonsas Kavaliauskas, Bronius
Kislauskis, Leopoldas Kupcikevičius,
Juozas Brazaitis, Jonas Dobilas, Vi-
tolis, Dragunevičius, Viktoras Gudai-
tis, Nijolė Grikevičius, Jurgis Idzels

Kanados Lietuviai Pikietavo Komunistus

Mainos rūbai margo svieto.
(Maironis).

Prieš porą dešimtmečių, rusams parsidavę „kairieji“ savo parengimuose pildavo tuos demokratinius lietuvių, kurie išdrįsdavo ateiti į jų parengimus ir paskleisti spausdintą kritiką žodį prieš Rusijos bolševikus.

Laikui bėgant, daugelis apjaukusių praręgę ir patys pradėjo smerkti savo buvusius draugus. Bolševikų eilės visiskai išretėjo; su jais liko tik tamsiausias išgamų elementas, kuriems neskaudavo sužinojus, kad jų sešeris ir motinas okupantai niekina ir Sibiran tremia bei žudo (Greičiau praregi kaciukai, negu tūli bolševikai).

„Argentinios Lietuvių Balse“ jau buvo rašyta, kaip demokratiniai lietuviai — nauji ir seni ateiviai bendrai — pikietavo (pastoję kelius) ir bolševikų parengimus einantiems tautiečiams ir paaiškino, ką reiškia išgamų rėmimas.

Dabar dar stipresnis lietuvių pasipriešinimas prieš bolševikų tarnus įvyko Kanadoje. Žurnalisto Jono Kardežio redaguojamoje „Nepriklausomoje Lietuvoje“ 31. 8. 50 telpa šio istorinio įvykio aprašymas:

„Labai sunkiomis sąlygomis, kada komunistai siuntė visame pasaulyje, kada sovietiniam imperizmui nėra ribų, kada komunistai grąšina kiekvienam taiką ir laisvę mylinčiam žmogui kartvėmis, — Montreale lietuviai ryžosi pirmą kartą pikietuoti lietuvių komunistų „Liaudies Balso“ pikniką. Tai buvo rizikingas sumanymas, nes komunistai prieš tai pradėjo lietuvių gąsdinti: jie esą priešins visomis priemonėmis. Jie išmesia iš darbo ir būtų nuomininkus antikomunistus, kurie drįsą pikietuoti; jie panaudosią kumštis ir peilius, bet savo tikslą atsieksia. Grąsinimo gandai buvo paskleisti labai plačiai. Kai kuriems asmenims ir dabar grąšina primušimu ir užmušimu. Nors daugelis gandy skleidėjų yra žinomi, bet tautiečiai vis dėlto prašomi grūmojančius smurto veiksmais užsirašyti ir apie juos pranešti, nes kiekvieno smurto atveju jie bus atsakingi. Kadangi komunistų teroro priemonės, kaip žinoma, yra plačiai ir rafinuotai naudojamos, tai į šiuos grąsinimus reikia atkreipti dėmesys. O kadangi yra tikras faktas, jog grąsinimus jie jau pradėjo realizuoti, tai į jų grąsinimus reikia atkreipti dėmesys.“

Tiesa, lietuviai komunistų grąsinimų nepabūgo. Rugsėjo 13 d. apie 11 val. į paskirtą vietą susirinko nemažas būrys lietuvių su plakatais, šūkiais, paveikslais ir užmėję jėmus į vietą, kurioje didelėmis raidėmis buvo iškeltas plakatas „Liaudies Balso piknikas“.

Pikietas stovėjo ramiai prie įėjimų į „L. B.“ pikniką ir keliai buvo atviri. Tikslai labai mažai rinkosi „L. B.“ salininkų. Vėk visą laiką buvo nedaugiau, kaip 20 asmenų, kuriuos sudarė patys bosai — rengėjai: iš Toronto Kilikevičius, montreališkiai — Lesevičius, Vilkeliai, M. Gudas, Smetona, suplevičius, Deveika ir kelios iš bado „kapitalistiniame pragare“ riebiai nusigančius moters. Tai ir buvo vadai be armijos. Pastebėję, kad be armijos nieko neišeina, vadai išsėmė pasitautusius į miestą „tinkti savanorių „L. B.“ karių“. Po to

vakarą jų susirinko dar apie 20. Tai, anot Kilikevičiaus, ir buvo keli simtai. Tiesa, buvo keli simtai, net per tūkstantį, bet tai buvo pikietotojai: Kanados Lietuvių Tarybos, Kanados Lietuvių Sąjungos, Lietuvos Agimimo Sąjūdžio, Tautininkų, Sūnų ir Dukterų Draugijos nekomunistojantieji nariai, bažnytiniai bei pašalinių organizacijų ir visai jokiom organizacijom nepriklausantieji žmonės — senieji Kanados lietuviai ir naujieji. Tikrai skaitlingas buvo pikietininkų būrys. Ir svarbu, kad solidarai dalyvavo senieji ir naujieji kanadiečiai. O „Liaudies Balso“ komunistų, kai jie visi buvo susirinkę, buvo tik 43. Jie buvo ne tik susikačiuoti, bet ir surašyti. Veltui Kilikevičius raudonas dulkės pučia apie simtus. Juk visi matėme tuos 43, kurie sėdėjo prie stalų — gėrė ir valgė.

Pikietotojai su praeinančiais „L. Balso“ piknikininkais turėjo pasikalbėjimų ir ginčų, bet liaudžiabalsiai karsčiavo. „Liaudies Balso“ storišios moters tolydžio kilnojo sijos ir pikietotojams rodė riebias savo kūno dalis. Ir vis sūkė: „Na gi, fotografuokite!“

Liaudžiabalsininkai, žinoma, puolė pikietotojus kaip kapitalizmo šalininkus, palaikančius kapitalistus. Į tai jiems buvo atsakyta, kad pikietotojai kapitalizmo nei kapitalistų negina. Bet jeigu „progresyvieji“ puola kapitalizmą, tai jie turi žinoti, kad pikietais kapitalistai, žiauriausiai išnaudoja darbininkus, yra komunistiniai kapitalistai, nes jie savo rankose turi ne tik darbo, o tuo pačiu ir duonos davimo įrankį, bet žiauriausią slaptąją policiją — NKVD, ir tankus ir patrankas, ir kulksvaidžius, kuriuos panaudoja prieš darbo žmones ir priverčia juos būti ne tik išnaudojamais, bet ir padaro vergais vienos partijos — komunistų, kuri yra didžiausias pasauly partinio kapitalizmo koncernas.

Idomu, kad šia tema kalbėjo angliškai „progresyviuosius“ pravažiūnėjęs tūlas daktaras amerikonas, kuris pamatęs pikietininkus, sulaukė savo auto, atėjo prie garsiakalbio ir pasakė kalbą.

Liaudžiabalsininkai, žinoma, nesigalėjo nepriklausomos Lietuvos savarkai priekaištų ir koliojimų. Ypač buvo puolamas „Smetonos režimas“. Pikietotojai į tai jiems atsakė, kad jie negina ir negiria to blogo, kas buvo Smetonai, Stulginskiui arba Griniui prezidentaujant, ir nesako, kad buvo viskas idealu. Ne, klaidų buvo ir neigiamų reiškių buvo, bet tai ir pripažįstama. Žinodami klaidas, pikietotojai siekia tobulėsnes, teisingesnes santvarkos. Bet kodėl gi komunistai dengia kruviniausius komunistų darbus? Kodėl gi kraugeris Stalino darbai yra geri? Kodėl Liaudžiabalsininkai, nieko nežinodami ir nieko neįsmanydami apie sovietinį imperizlmą, kuris baigia smaugti Lietuvą ir Rusijos darbininkus bei bendrai darbo žmones, kodėl jie viską laiko idealu?

Pikietavimas truko kelias valandas. Tvarkingai jie užėmė pozicijas ir tvarkingai pasitraukė. Pikietavimo metu neįvyko jokio žymesnio incidento.

Komunistai bandė visas priemones išprovokuoti mustynes: tai bolševikė užpuolė kokį vyrą ir kumsčiudavo, bandydavo „pilti antausius“, tai buteliais imdavo mėtyti, tai stumdyti,

liežuvius ir špygas rodė. Bet pikietotojai į visa šaltai reagavo.

Viena tačiau liaudžiabalsininkai atsiekė: padarė savo išdavikiškojo darbo „kankinį“, nors ir ne lietuvių pikietavusių sąskaita. Kai pikietavimas buvo baigtas ir pikieto dalyviai, sugrįžę į piknikų vietą, vieni šoko, kiti šnekučiavo, jau po valandos tulas Vilimukas, atsivedė policininką ir pradėjo reikalauti kažkokios foto kameros, apie kurią tie žmonės, iš kurių jie reikalavo, ne tikai nieko nežinojo, bet nebuvo ir girdėję. Vilimukas, policininko lydimas, ir pasitraukė.

Tą Vilimuką, kuriam nebuvo nei reikalo svetimos kameros ieškoti, Ukrainiečių piknikė kažkas apdaužęs. Vilimuką, kaip mačiusieji pasakoja, komunistai girdė, kad tuo būdu būtų išprovokuotos mustynės.

Nežinrnt jo arogantiško laikymosi ir klišmos ne į savo reikala, lietuviai jo nekludė. Į visus komunistų provokuojančius mustynes veiksmus buvo atsakyta: mūsų protestas prieš komunistus yra griežtas, bet kultūrinas. Protestuodami prieš smurtą, mes negalime patys jui naudotis. Didžiau sis mūsų ginklas prieš komunistus yra laisvės žodis. Mes žodžiu ir išspėjame Maskvos agentų suklaidintus tautiečius kritiškai peržiūrėti ligišiolinę savo laikyseną, nes jie nežino, ką darą ir mes savo pikieto veiksmu norime atkreipti ir kanadiečių dėmesį, kad yra pragaistinga — leisti laisvai veikti penktosios kolonos organizacijai, kurią ugdo svetima valstybė, per apmokamus agentus, klaidinančius šio krašto žmones.

Beje, jau kai kas aiškėja. Pasirodo, kad tula „progresyvieji“, kuri devėjo melyną švarkelį metė išgertu deginės buteliu į pikietotojus ir viam ukrainiečių pramušo galva. O Vilimuko žmona savo batų kažką metė ir namo basa parėjo.

Bet bolševikų grąsinimai jau pildosi: valykos sav-kai atleido iš darbo Br. Bagdžiūną ir vienas tos valykos sav. Keršys išvarė tą patį vakarą iš buto Joną Vasilijauską. Girdėti ir apie daugiau smurto aktų, kuriais komunistai keršija lietuviams patriotams. Visus nukentėjusius prašome apie tuos keršto aktus pranešti.

Smurto, keršto ir apgaulės veiksmų iš komunistų, kurie grąšina kerštą, reikia laukti ir daugiau. Būkime apdairūs ir kiekvieną keršto aktą registruokime ir skelbkime viešumai.“

Kadangi okupantai tarnai, naudodamiesi Lietuvos žmonių kraujo gėrėjų parama bando išsisukinėti, tai sekandami Nepriklausomos Lietuvos numerįje piknikotojai ir pikietavimo dalyviai prašomi pranešti Redakcijai: pavarde moters su melyn švarkeliu, kuri ukrainiečių pramušė buteliu galva; pavarde asmens, kuris buvo įsi korės obelin ir iš jos laidė obuoliais į pikietininkus; pavarde asmenų, kurie įleidžiama forma koliojosi; pavarde asmenų, kurie kurstė: „duok jam, duok!“; pavarde asmenų, kurie nūgirdė Vilimuką ir kurstė jį eiti mustis; pavarde asmenų, kurie dėl to pikieto atleido ką iš darbo arba išmėtė iš buto ar kaip kitaip nusiklaudė.

Taipgi prašome pranešti pavarde asmenų, kurie prieš kelias dienas rinko parąsus.

Žinios reikalingos svarbiam reikalui. St. Dailydė. Montreal, 10. X. 50.

ŠIŲ LAIKŲ KARAS BRANGUS

Kareivių Apranga

Brangiai kainuoja kariuomenės išlaikymas ir ginklai. Pav. eiliniui JAV kareiviui mokama po 95,33 dol. mėnesį. Seržantas gauna 139,65 dol. Karinė uniforma kaštuoja apie 250 dolerių, batai — 6 doleriai. Vieno kario apmokymas ir išlaikymas per metus apie 4.000 dol.

Santuvai Ir Tankai

Ginklai yra dabar žymiai pabrangę. Santuvus kaštuoja 64 dolerius. Bazuka — 166 doleriai. Dabar įvestas naujo tipo „Jeep“, kuris kaštuoja 2.670 dol., bet jis gali veikti net višais paskendęs ir pagamina elektros jėgą trumpų bangų radio siųstuvui.

Dabar suprojektuota priešlėktuvinė patranka kaštuoja 400.000 dolerių. Tankai, vidutinio dydžio, dabar kaštuoja 120.000 dol. Pradinis divizijos apginklavimas dabar pareikalauja apie 75 milijonus dolerių, o šarvuota — motorizuota divizija tegalima suorganizuoti išleidus 200 milijonų dolerių visokioms kariškoms reikmenims.

Lėktuvai

Amerikos aviacija ir laivynas, kaip skelbia „U. S. News“, nusistačius šiemet išleisti 2,3 milijardus dolerių lėktuvams. Tegalės nupirkti tik 2.373 lėktuvus. Naujieji lėktuvai dabar apripinami priešsubmariniais šaudmenimis, radijo susisiekimu, radaro priemonėmis, raketomis, automatinio šaudymo kontrolės įtaisais. Moderniško raketinio lėktuvo kaina dabar siekia iki pusantro šimto tūkstančių dolerių. Didžiųjų bombonešių kaina pasokusi net iki 250.000 dolerių.

Laivai

JAV pereinio karo metu pastatydino įvairaus tipo laivų ir tai kaštavo 23 milijardus dolerių. Dabar kainos pakilusios. Sakysime, lėktuvnešį statyti kaštuoja apie 120 milijonų dolerių. Laivas naikintuvas 2.400 tonų talpos kaštuoja apie 20 milijonų dolerių. Naujas povandeninis laivas — 11 milijonų dolerių.

Torpedos Ir Minos

Torpeda dabar kaštuoja 14.000 dol. Mina — 1.250 dol. Pūsės tonos bomba — 160 dol.

Amerikos biudžete krašto apsaugos reikalams numatyta 13,7 milijardų dolerių, bet imant dėmesin pakilusias ginklų gamybos kainas, tai nėra paskaičiama suma, ypač, kad grobionis-koji Rusija taip labai ginkluojasi, panaudodama vergų darbo jėgą ir grobdama ginklus iš okupuotose šalyse moderniškai įrengtų fabričių.

KAS YRA PIRMASIS PASAULIO PILETIS

Hary Davies, amerikietis, pagarsėjęs tuo, kad pernai Paryžiuje sudarė savo pasą ir pasiskelbė pasaulio piliėniu, nėra pirmas, kuris taip pareiškė. Archyvai surado, kad tas titulas priklausė vienam ispanui, kuris 1790 m. Plymoutho uoste, paklaustas kokio krašto piliėtis, atsakė, kad esąs pasaulio piliėtis. Vadinasi, pagal pirmumo tvarką, šiam ispanui, bet ne H. Davies'ui pasaulio piliėčio titulas priklauso.

10.000 PYPKIŲ PALIKIMAS

S. Baldwin'as, buvęs 1924-29 metais D. Britanijos ministeris pirminkas, mirdamas paliko apie 10.000 pypkių, kurių dauguma jam buvo padovanota. Dabar jo sūnus tas pypkes, varžytinių tvarka, pardavinėja labdarybės tikslams.

APIE LIETUVYBĘ IR...

SUNS UODEGA

„A.L.“ Nr. 12 p. G. Zemkainis viešai išskyringavo žinomo lietuvių veikėjo, pasirašiusio Lietuvos Nepriklausomybės aktą, Jokūbo Šerno sūnų Jaques Sernas ir lietuvių angliakasio dukterį Jevą Pauleikiūtę — Rockefeller, nes jie lietuviškai nekalba, nemia BALF'o ir iš viso kažin kaip ten esą su ta jų Lietuvoje. Sako, jei šuns uodegą pavadintume koja, suva vistik teturės keturias kojas, nes uodega visados liksianti uodega. Tuo p. G. Z. lyg ir teigia, kad mums, t. y. kojoms (bėgimui prisimenant palyginimas būtų neblogas!) tokie lietuviai Jaques Sernas (su kirčiu ant paskutinio skiemens) ir ponia Rockefeller yra kaip ir niekam nereikalinga uodega. Nei dėl šuns kojų, nei dėl jo uodegos gnyčtis nemanau, bet man atrodo, jog dėl tokių priežasčių pradėję atiminti lietuvių tautybės statutą, turime tuojau nurašyti ir nuostolius Adomą Mickevičių ir O. W. Milašių, kuriuodu lietuviškai nekalbėjo ir lietuviškai nerašė, apie BALF'a visai jau nekalbant. Dar daugiau tokio likimo susilauktų ir šv. Kazimieras. Tas jaunas karalaitis, būdamas padoras ir maldingo būdo, politika neušimėnė ir rūpinosi tik dangaus karalyste. Ar šv. Kazimieras kalbėjo lietuviškai, aiškiu daviniu nėra. Tačiau kad jis Dievą garbino, anot Petrulio pjesės „Prieš srovę“ bajoro žodžių, gražia lenkų kalba“, yra labai lengvai įrodomas faktas. Tais laikais dvasiškai buvo tik lenkų tautybės ir lietuviškos maldaknygės iš viso dar nebuvo. O paklausti paties Kazimiero, kaip ten yra su jo lietuvybe ir ar jis nori būti mūsų Garbės Konsulu danėje, dabar nebėra kaip. Taigi, skyringas.

Turime neužmiršti, kad priklausymą lietuvių jų tautai sprendžia kraujo kilmė. Jei invalidas negyvena kompaktinėje tautos masėje ar nevarčiodamas dėl kokių nors priežasčių gimtosios kalbos, tas faktas kraujo ryšių dar nenutraukia ir toks individas ir toliau pasilieka savo tautos bendrumenės narys. Dar nepasitaikė girdėti, kad iš lietuvių tėvų būtų gimęs lietuviškos kilmės negeras. Tuo pačiu ir yra visiškai negalimas dalykas, kad iš lietuvių tėvų gimtų lietuviškos kilmės prancūzas, anglas ir t. t. Gali atsirasti tik įsigijusių Prancūzijos ar kitos kurios valstybės pilietybę, nutautusių, užmirusių savo kilmę lietuvių, bet ne lietuviškos kilmės svetimtautių. Remdamiesi kraujo kilmės ne ir laikome visus šiame rašinyje išvardintus asmenis lietuviams, imant nuo šv. Kazimiero aukšty.

Be to, atiminedami lietuvių tautybės statusą žmonėms, kurie nebegalvoja lietuviškai ir nedirba Lietuvai, mes turime išbraukti iš lietuvių sąrašų ne tik didelę dalį ligesnių laikų užsieniuose gyvenančių lietuvių, antrą ir trečią išsivijusią kartą, bet ir atsidžadi net mažų plotų Lietuvos teritorijos pakraščiuose, ir kuriuos turime istorinė teisė, nes daugumoje svetimtautių apgyvendintuose plotuose mums nebūs ko ieškoti. Kaip pavyzdį galime pasakyti, kad ir Vilniaus mies te pagal lietuvių statistikos davinius iš 1940 metų lietuviams vadintis nesibijojo tik vos 24, 37% viso gyventojų skaičiaus. Ar jie dirbo Lietuvai statistika nesako. Bet ar tai paneigia mūsų šventą teisę ir Vilniaus sritis? Jokiu būdu ne, nes ir liksės to krašto gyventojų yra tik nutautinti lietuviai.

Lietuviais nenustoją buvę ne tik tie, kurie nebesidomi Lietuvos reikalais ar yra jiems abejingi, bet taip pat ir tie kurie tiesioginiai kenkia lietuvių tautai. Sakysim Paleckis, Sniečkus, Gedvila — pasidavėliai, taip, bet lietuviai.

Ar nebūtų geriau, vietoje pradėti viešumoje visai betikslus skrynių, imtis visos galimos veiklos, kad vius lietuviškos kilmės nutautusius ir atsalusius vėl į lietuvybę atvesti? Kad tokie atsivertimai yra galimi, padaro mūsų kultūros istorijos pavyzdžiai. Mums reikia lietuvių. Reikia vardu iš skaičiaus. Dėl to kiekvienas, kuris atvers svetur sutiktą nutautusį lietuvių ir padarys jį samoningu, tėvynę mylinčiu tautiečiu, bus atikęs labai didelį lietuviybės apatolo darbą. Tokia veikla galėtų ir mūsų būvimą užsieniuose pateisinti.

„A. L.“ — Arkadijus Auga.

UŽ VIENĄ PASTO ŽENKLĄ 30.000 DOLERIŲ

Buvęs Rumunijos karalius Karolis, dabar gyvenęs Portugalijoje, šių metų pradžioje pardavė iš varžytinių New Yorke švedijos 1855 metų geltoną 2 Skill pasto ženklą už 30.000 dolerių.

1855 metais šis brangus pasto ženklas buvo parduotas už 7 kronas Stock holme vieno 14 metų gimnazisto, kurs rado jį ant seno voko. Ženklas kaip kilnojo ir specialisto rankas ir po neilgo laiko jau buvo parduotas už 4.000 guldenų irėjo iš vieno filatelisto rankų į kito, o jo kaina nuolat kilo. Jau 1922 metais Paryžiaus aukcione parduotas už 10.000 švediskų kronų vienas švedijos baronui. Ženklas vėl parduodamas toliau, o kaina kilo ir kilo, kol galų gale 1939 metais Londono aukcione nupirko Rumunijos karalius Karolis, sumokėdamas 25.000 dolerių. Dabar, po 11 metų, vėl pardavė. Kartu pardavė ir daugiau retesnių pasto ženklų.

Spauda

ATSIŪSTA PAMINĖTI

* LIETUVOS ISTORIJA, išleido „Patria“ Vokietijoje, 697 puslapiai, trys spalvoti žemėlapiai, gausiai iliustruota. Gražiai įrista; kietieji viršeliai aplenkti dail. V. K. Jonyno kūriniu: Vytytis, Mindaugas, Vytautas ir Gediminas. Atspausa 2.500 egzempliorių.

Si yra trečioji Lietuvos Istorijos laida. Redagavo prof. A. Šapoka. Šis veikalas yra kelių autorių darbas, parašytas Nepriklausomoje Lietuvoje. Pirmoji dalis J. Jakšto — mūsų tautos valstybinis gyvenimas. Prof. Z. Ivinskis parašė apie mūsų tautos gyvenimą iki krikščionybės laikų. A. Šapoka, P. Sležas ir Petras Klimas — apie vėlesnius laikus.

1950 metais išleistoji laida pradėta tvarkyti 1948 metais, vienok pasitenkinta klisių padarymu — ištisą tekstą pakartojo. „Patria“ turėjusi daug vargo, kol gavo švartų egz. Esą už jį teko sumokėti tiek, kad už tą sumą galima nupirkti 25 naujus egzempliorius. Leidėjo pasivertimas viršija tų buv. vadininkų pasivertimą, kurie spekuliuavo išsivežtuoju valstybės turtu.

Galia, kad liedžiant 1950 metais nepadarytos bent stambesnių klaidų kurtūros, ypatingai kas liečia išeivijos gyvenimą. Pav. apie Pietų Ameriką pakartotos visos nesamones, kuriomis pirmuosius leidejus aprūpino pašalinių lėšų svaistytėjai. Neakpa skamba parašas po J. Tubelio paveiks lu, kada 1950 metais sakoma, būk jis yra dabartinis Lietuvos premjeras.

Vienok senesnių amžių istorija labai vertinga. Šis brangus veikalas turėtų rasti kiekvieno inteligento knygyne.

* TEVŲ KELIAS, Apartado 369, Caracas, Venezuela. Rugsėjo mėnesio šių metų numeryje praneša, kad jo redaktorius p. Juozas Kukanauza iš savo pareigų pasitraukė, pasilikdamas bendradarbiu. Redaguoja kun. Ant. Sabaliauskas. Administratorius V. Mazioka.

* UŽUOVEJA, 5 Young St., Circular Quay, Sydney, Australia, liepos numeryje š. m. praneša, kad jos redaktorių p. Vincas Kazokas pasitraukė iš savo pareigų. Dabar „Užuovėja“ redaguoja p. Mikas Apinys.

* MŪSŲ PASTOGĖ, Box 58, Milson's P. O., Sydney, Australia — numeryje 77 praneša, kad jos steigėjas ir pirmasis redaktorius p. Juozas Zukauskas pasitraukė iš savo pareigų ir nuėjo baigt studijas juridiniame fakultete. Dabar „Mūsų Pastogė“ redaguoja p. Julius Veteikis.

* JEZAUS Į PASAULĮ ATĖJIMO TIKSLAS, parašė ir išleido E. Valionienė, P.-je Chimborazo 2070, Avelaneda, prov. Buenos Aires. Puslapių 4. Atspausdinta „A. L. Balso“ spaustuviėje. Laišku kreipiantis į autorę, vienas egz. siunčiamas nemokamai.

* BERNER BRIEFMARKEN — ZEITUNG, filatelijos žurnalas, 1949, 1950, komplektai, eina 41 metai. Pašto ženklų katalogo leidejo adresas: Zumstein, Berne, Suisse.

GAUNAMOS „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO“ KNYGYNE:

LIETUVOS KELIŲ, skaitymai lietuviškai ištrimimo mokymklai, paruošė spaudai B. Babrauskas. Pirmoji dalis 192 puslapių, antroji 160. Kiekviena dalis po \$ 5. Lietuvos Keliu, tai įvairių mūsų poetų ir rašytojų kūrinių rinkiniai, istoriniai, moksliniai pasiskaitymai.

LITUANIA, parašė Petras Babickas. Ispanų kalbon vertė Leonardas Sruoga. Gražiai išleista senovės Lietuvos istorija, gausiai iliustruota, didelio formato, 32 puslapiai. Kaina \$ 3.

LAPKRIČIO NAKTYS, Henriko Nagio poezijos kūrinių, 112 puslapių. Kaina \$ 5.

TILTO SARAS, P. Tulpės novelės, 151 pusl. Povilo Abelko leidinys. Dail. R. Veselansko iliustracijos. Kaina \$ 5.

DAKTARAS KRIPSTUKAS PRAGARE ir kitos Juliaus Kaupo pasakos, surašytos slaptose Kauno miesto kronikose, Povilo Abelko leidinys, 190 puslapių. Iliustravo dailininkas Adolfas Vaicaitis. Kaina \$ 5.

Šios knygos Argentinėje parduodamos kelis kart pigiau, negu JAV.

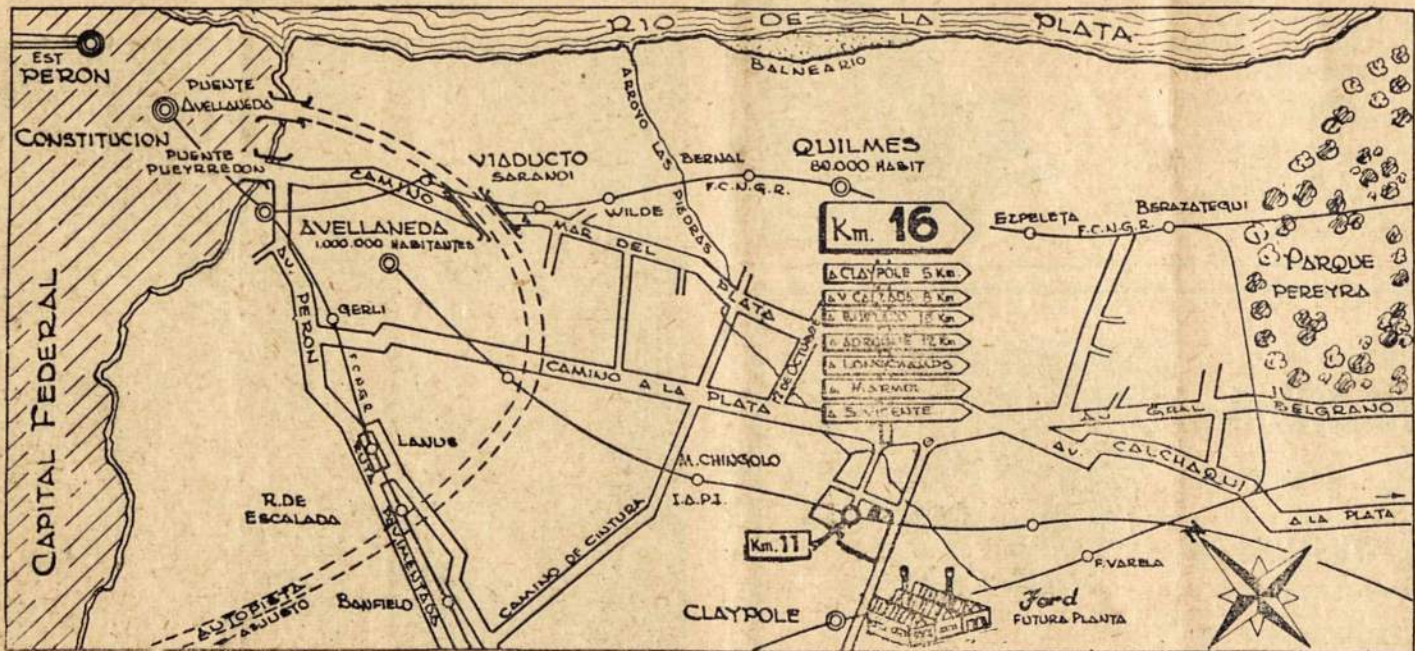
Kiekviename Argentinios lietuvių šeimos židiny turėtų rasti lietuviškų knygų rinkiniai.

Sįsudami užsakymus sykiu su pinigais adresuoti:

„A. LIET. BALSAS“
CASILLA DE CORREO 303 —
BUENOS AIRES.
Asmeniškai atvykstant, šias ir kitas knygas galima pasirinkti „A. L. Balso“ Administracijoje:
AVENIDA BOEDO 737 —
Buenos Aires

San Francisco Solano Geriausį Sklypą Prie Klm. 16

PLANO DE UBICACION

Dėl kainų ir mokėjimo sąlygų kreipkitės laiškais arba asmeniškai darbo dienomis nuo 10 iki 12 ir nuo 17 iki 19 val. į nuosavybių skyriaus vedėją šiuo adresu: SR. ČESLAVAS BUIVIDAS, TULSA, VIAMONTE 190.

Pasiteiraukite ir pirkite dabar!

Pasaulis ir Moteris

GERBUVIŲ PERTEKĖS KRAŠTAS

Nepilnamečiai Belgijos princui Boduenui po didelio trūkumo krašte, teko perimti tėvo karališką karūną tada, kai sukako 15 metų nuo jo motinos, karalienės Astridos, tragiškos mirties.

Rugpjūčio 29 d., lygiai prieš 15 metų karalienė žuvo automobilio katastrofoje, pačiame savo amžiaus žydėjime, turėdama vos 29 metus, palikdama tris nepilnamečius vaikus. Dabar tiam princui Boduenui tada buvo vos keturi metai. Aplinkybės, kuriomis automobilis, paties karaliaus Leopoldo vairuojamas, apsisvertė ir įkrito į ežerą, nėra aiškios. Ar tai buvo kaitas jaunos mylinčios žmonos bučikis laike jų greito važiavimo, ar jos ne laiku susidomėjimas žemėlapiu, žodžiu, automobilis pakrypo visu savo greičiu į šoną ir nusirito nuo kalno stačiai į ežerą, pakelini suduodamas į medį, dėl ko ir įvyko karalienės mirtis.

Katastrofos vietoje dabar stovi mūrinė koplytėlė, šiandieną joje ant grindų guli dvi didelės puokštės baltų gėlių, belgų trispalvė parrištos. Ant vieno kaspino užrašytas Leopoldo vardas, ant antro Žozefinos — Karlos, Bodueno ir Karlo. Yra ir kitų gėlių, matyt, belgų vietinės kolonijos atnešė, prie koplyčios, beveik be perstajęs, sustoja tuo keliu važiuojanti automobiliai. Keliautojai užsena pagerbti atmintį žuvusios ir apžiūrėti nelaimės vietą.

Pašlaitė, kur automobilis rito į ežerą, priešais koplytėlę, stovi žemas storas iš granito nutašytas kryžius su karalienės vardu.

Ta tragedija įvyko prie mažo miestelio Kuessnachte.

Kuessnachtas, rudais, lyg iš pipirnikų padarytais nameliais ir mažais langeliais, atrodo, lyg pasakos lėlių, bet ne žmonių būtų gyvenamas. Kiekvienas namelis yra mažiausia, poros šimtų metų senumo ir, kaip Lietuvoje, apsuptyti gėlių darželių su nasturkom, astrom ir geltonais gvazdikais. Prie namų trusiančios mergaitės neatrodo modernios, jos greičiau primena Goethes Margaritą, su ilgom, šviesiom ant pečių paleistom ar originaliai, kaip diademos, ant galvų sudėtom, kasmom.

Jos dėvi prijuostas ir namie ausus sijos. Dideliam miestui gal jos atrodytų keistai, bet čia jos visai atitinka aplinkai, net atvirkščiai, atvažiavusios turistai — prancūzės su trumpais šortais ar ligi blauzdų užlenktom kelnėm, sudaro gan griežtą kontrastą, nes čia apie tokias naujienas, niekas negalvoja; šveicarės net lūpų nedažo ir be kojinių ir gatvė neišeina.

Viename tų numargintų namų, dabar Goethes vardu pavadintame, savo laiku buvo ir pats didysis poetas susitęs. Turbūt gurgkšnodamas iš aukšto medinio bokalo alų, sentimentaliai se-

kė besileidžiančia už kalnų saulę, mas tė ir minty kūrė vieną savo genialių eilėraščių. Miestely beveik viskas yra taip kaip Goethes laikais, todėl turbūt ne labai nustebtum, jeigu pamatytum jį patį išeinantį iš gastauso „Engel“ pasivaikščioti su žabotu ir lazdele rankoje.

Visas gyvenimas Kuessnachte ir pa-našiuose miesteliuose ant keturių Kan-tonų ežero kranto lyg atsiliko nuo mūsų laikų: gyvenimo tempu, papročiais, madų atžvilgiu. Jei neimti dėmesin naujoviškų autobusų ir automobilių, kas minutę praeinančių per miestelį, viskas yra kaip seniau buvo. Gatvėse matyti moterys juodom skrybelėm, savotiškai uždėtom ant galvų, ilgais, juodais skėčiais, ne retai pirštinuotose rankose nežiūrint šilto oro, senos mados drabužiais. Vyrai gatvėse skrybelėti, dažniausiai tamsiai apsirėdę. Atrodo rimti ir solidūs. Aplinkui jaučiasi tvarka, švara, ramumas ir kas svarbiausia, gerbūvis; net darbininkai dirba gerai apsirėdę; vargšų visai nematyti.

Šveicarija, Dievo palaimintas, žavėtinaiose miesteliuose ant keturių Kan-tonų ežero kranto lyg atsiliko nuo mūsų laikų: gyvenimo tempu, papročiais, madų atžvilgiu. Jei neimti dėmesin naujoviškų autobusų ir automobilių, kas minutę praeinančių per miestelį, viskas yra kaip seniau buvo. Gatvėse matyti moterys juodom skrybelėm, savotiškai uždėtom ant galvų, ilgais, juodais skėčiais, ne retai pirštinuotose rankose nežiūrint šilto oro, senos mados drabužiais. Vyrai gatvėse skrybelėti, dažniausiai tamsiai apsirėdę. Atrodo rimti ir solidūs. Aplinkui jaučiasi tvarka, švara, ramumas ir kas svarbiausia, gerbūvis; net darbininkai dirba gerai apsirėdę; vargšų visai nematyti.

Mažuose miesteliuose ligi šiol dar vienas antrą sveikina: „Gruess Gott!“ (garbinkim Dievą), viens su kitu gatvėje kalbasi, lyg geri pažįstami, vienas kitam padeda, už kiekvieną mažąjį dėkoja, viens kitu pasitiki. Apie vagystes, juo labiau apie gangsterius, net negirdėti; viskas paliekama neužrakinta. Mums atvykusiems iš Italijos net keista ir neįprasta, kad pav. dviračių galima palikti gatvėje, o pačiam nueiti ir valandomis atliktinėti savo reikalus.

Šveicarijoje visur jaučiama aukšto laipsnio civilizacija; visur pritaikyti paskutinių laikų išradimai. Kai-puse, kaip ir aukštuose kalnuose, visur rasi elektrą, vandentekį, puikiausius keltus, moderniausias susisie-kimo priemones, švarų kambarį, gar-patarnaviną, sveiką ir gardų valgį. Žodžiu, rojų žemėje, aišku, tik už pi-nigus.

Bet, kaip sakoma, ir saulė turi dė-mių, o rojuje žmonėms turėtų būti nuobodų, dėl to ir šveicarai kam kam atrodo nuobodūs; ilgai pagyvenę ten žmonės ieško įvairovumo, nors ir ne-tvarkos sąkaite. Taip viena pane-lė, atvažiavusi iš šveicarijos į Itali-ją apsidžiaugė, kada jai plažė pavogė rankšluostį. Jaunikaitis, būdamas šveicarijoje, būtinai norėjo mesti ba-nano žievę ant šaligatvio, kad suer-zintu tvarkingus šveicarus, kurie net cigarečių nuorūkas meta į tam tikras pintinėles, gatvėse įrengtas. Šveica-rai, kaip nedalyvavę karnuose (jų kraš-tas liko nepalietas, namai nesudėgin-ti, šeimos nesugriautos) sunkiai su-pranta psichologiją žmonių, pergyve-

nusių karus ir negali atjausti be tė-vynės likusių. Kiek jie yra manda-gūs ir malonūs su turistais, atvažia-vusiais su pinigais ir jų krašta, tiek yra kietasirdžiai vargšams pabėgė-liams, kurie norėtų laikinai pas juos prisiglausti, kol galės grįžti į savo na-mus.

Iš to išvada gali būti, dėja, tokia, kad mes be karų apseiti negalim, nes žmonės, pergyvenę karą, iš vienos pu-sės kad ir degeneruojami, bet iš kitos darosi sumanesni, humaniškesni, atsi-palaiduoja nuo nereikalingo seno rau-gio ir todėl yra įdomesni kaip tie, ku-rie gyvena amžinam patogumė ir ra-mume.

Vincenta Lazoraitienė.

Keturių Kontonų ežeras, 1950.

LAIMEJUSI GROŽIO KARČIA ISLYDĖTA Į KELIONĘ

P-lė Irene Protas, kuri P. Šaltiniū-ro radio valandos grožio konteste lai-mėjo čikagos „Miss Lithuania“ karū-ną, buvo pagerbta Sheraton viešbu-tyje surengtam pokilyje. Sekančią dieną ji išvyko astūnoms dienoms „Happiness Tour“ į Ozark kalnus.

— DR. DANUTĖ BIELIAUSKIE-NĖ dirba kaip ligoninės gydytoja („resident doctor“) Grace Hospital, Rīdmond, Va. Be to, ji ruošiasi valstybiniam medicinos egzaminams.

— V. IVANAUSKAITE, So. Bos-tone, Mass., gyvenanti A. ir V. Iva-nauskų dukte pakviesta į Carney ligo-ninę. Ji yra baigus slaugės mokslus.

MIRUSIOS FORDO NASIES PALIKIMAS

Ponia Clara Bryant Ford, automobi-lių pionierius Henry Fordo žmona, mirė sulaukusi 84 metus, ligoninėje Detroito, kurią jos vyras išleigė. Ponia Ford visuomet mėgo ramiai gy-venti ir nors ji kontroliavo kompa-nijos akcijų didžiumą, vertės 1 mi-liardo dolerių ji pavėdė anūkiui Hen-ry Ford II vesti tą pramonės mil-žiną.

— MORTA TRINKŪNAITE liepos 16 d. baigė studijas ir gerai išlaikius kvotidmuis gavo humanitarinių mokslų Doktoro laipsnį. Savo studijas nau-joji Doktorė baigė Grazo universitete.

— APSIVEDIMO TIKSLU noriu susipažinti su jaunikaitėmis lietuvių, kuris rūko ir moka šokti polką į abi puses. Esu vienuolė dukte, baigusi gimnaziją Argentinoje. Mano tarny-ba ir ekonominė padėtis suteiks ga-limybę progresuoti abiem. Mano am-žius — 20 pavasarių. Europoje ne-buvau. Mama nori, kad mano bū-siantis vyras nebūtų perdidelis blaiv-ninkas. Esu aukšta ir žmonės tvirti-na, kad graži. Mūsų spauda rašo, kad tekėtume už lietuvių. Ir aš taip no-riu. Titulų ir turto neieškau, nes tai pati turiu. Apsisvarstęs parašyk, pas-laptis bus išlaikyta iki vestuvių dien-os. Adresas laiškam: Balsaitytė, Casilla de Correo 303, Buenos Aires.

IEVA PAULĖKIČIŲ JAU PAME-TĖ ROCKEFELLERĮ

Mūsų skaitytojai, tur būt, nebebus dar užmirę tos sensacijos 1948 me-tais, kai Ieva Paulėkičiūtė, lietuvių mainierių dukte, iškėję už garsaus Amerikos milijonieriaus Rockefellerio. Šiandien Ievutė sėdi jau pas mamą farmoje Indianos valstijoje, netoli Lo-wellio miestelio. Ji atsivėžė pas mo-tiną ir savo dvejų metų sūnelį, kurį sugyveno su Rockefelleriu. Ir ji bi-josi, kad buvęs jos vyras neatimtų iš jos vaikūčio teismo keliu. Dabariniu laiku jis ešas Pietų Amerikoje. Ievu-tė gi ketina žiemai važiuoti į Floridą. Ji laiko prie savęs sąrgą.

Reikia pasakyti, kad jei sekasi gau-ti žymių vyrų, tik nesiseka su jais gyventi. Pirmą ji buvo iškėjęs už žymaus diplomato Richard Sears'o, bet šita santuoka pasibaigė divorso. Tuomet ji iškėjęs už pinigūčio Ro-ckefellerio, bet ir su šituo jau nebe-gyvena. Sakoma, jis ją „pažeminęs“ ar „išniekinęs“.

Iš prigimties ji yra šviesi gelton-plaukė, bet dabar jos plaukai ešą nu-dažyti juodai. Ji yra dar tik 34 me-tų amžiaus moteris. Pirmą ji buvo aktorė ir poznuodavo kaip „modelis“ paveikslams, nes graži buvo mergai-tė.

IEVA PAULĖKIČIŲ, lietuvių artistė — gražuolė, skiriasi nuo savo antrojo vyro, multimilijonieriaus Rockefellerio.

IRO VALDININKŲ ATVYKO ARGENTINON

Sykiu su pp. Bladauskų šeima 6. XI. 50. iš Vokietijos Argentinon atvyko apsigyventi IRO pareigūnė Elena O'Brien de Lacy. Keliavimų sąrašą ji žymina kaip lietuvių. Vokietijoje ji iškėjęs už jugslovo inžinieriaus Koren, kurio kvietimu ir atvyko sy-kiu su savo motina.

— BIRUTĖ MENCEVIČIŲTĖ iš Worcesterio, Mass., Pensylvanijos valstybinę kolegiją Lewistone yra vokiečių kalbos mokytoja, sykiu ir pati toliau studijuoja.

— BIRUTĖ JAKUBAUSKAITE, Argentinos filmų bendrovėje Guaranteed Pictures dirba atsakingą dar-bą, kaip sekretorė.

— ALDONA KIRDEIKYTĖ, baigusi vidurinį mokslą Rosario mieste, jau ketvirtas metas dirba centralinėje geležinkelio Sąjungos raštinėje, Buenos Aires.

— JADŽĖ JAKUBAUSKAITE 26. 8. 50 susižadavo su medicinos studen-tu Venceslao Rabovu.

Kasdieniniai Reikalai

BUVO LABAI PUOSNIOS P-LĖS BUIVIDAITĖS VESTUVĖS

Panelė Birutė Maria Buividaitė nuo 10. XI. 50 jau yra ponia Dabag. Po apsidėdimo civiliniame registre ir San-ta Rosa bažnyčioje, specialiai išpuoš-toje daugybe baltų lėlių buketų, jau nųjų tėvai ir kiti giminės bei aukšti svečiai, skaičiuje apie 200 žmonių, da-lyvavo vestuvių vakarienėje Lietuvių Klūbe.

Tai tikrai buvo retas inteligentiškos lietuvių grupės susitikimas su vie-tiniais intelektualais, draugais jaun-sios tėvo gerb. Česlavo Buivido, buvusio P. K. O. banko direktoriaus, da-bar vadovaujančio TULSA nuosavy-bių skyriumi. Vietinių svečių tarpe Lietuvių Klūbe matėsi TULSA pirm. buv. žemės ūkio ministeris dabartinėje Argentinos vyriausybėje, Dr. Pica-sso Lordy, žymūs šios šalies indus-trialiai Carlos Elisalde su žmona, po-nia S. Casares, Frias-Ayerza ir daug kitų. Viena viešnia, Licejaus profe-sorė ponia Aura Gisela Fleitas de Ma-rin, Hipotekos banko notaro žmona, dainininkė, Lietuvių Klūbe maloniai sudainavo keletą dainų solo, publikai karštai plojant. Vietiniais svečiams labai patiko lietuviškas Ilgiausių Me-tų ir lietuvių dainos bendrai, sudai-muotos vadovaujant ponios Kuncai-tienės, Dičienės ir Ožinskienės.

Be vietinių svečių ir jaunųjų gim-nių, vestuvių puošnioje vakarienėje Lietuvių Klūbe matėsi šie lietuviai: Inž. Anatolius Dičius su ponia, archi-tekta J. Steikūnas, inž. J. Stasaitis, PLAS Arg. skyriaus pirm. inž. J. Ramanauskas, J. Neniskis, Al. Vilčins kas su dukra Lala architektūros fa-kulteto studente, V. Vilčinskas, lai-kantis paskutinius egzaminus medic-i-nos fakultete su žmona, ponia J. Kun-ciatienė, P. O. Ožinskai, K. Norkus, pianistas Andrius Kuprevičius su tė-vais, teatro Colón šokėja Rosita Ry-liskytė su tėvu, Alf. Puodžiūnas su žmona, J. Šapokas, Bronė Bitkevičiūtė su mamyte ir daug kitų svečių. Vai-šės buvo tikrai gražios. Jaunosios tė-vas ir jaunuojo sesutė buvo svotai. Jau nosios mamytė ir sesutė Heli Buiv-daitė rūpinosi, kad niekam nieko ne-truktų. Ponas Č. Buividas dėkoja buv. min. Dr. Picasso Lordy, inž. A. Di-čiui ir kitiems maloniems svečiams už brangias dovanas ir sveikintimus. Sve-čių šokiams griežė orkestras „Balti-ca“. Medaus mėnesiui jaunavedžiai išvyko į Kordobos kalnus. N. G.

SESUTĖS GERVELYTĖS PARVE-ŽĖ DAUG DOVANŲ

Grįžusios iš JAV sesutės Gladys ir Anelė Gervelytės parvežė gražių do-vanų ponios Emilijai ir Katalinai Čekanauskienėms, O. G. Ožinskienei, P. Černienėi, H. S. Platkauskienėi, J. Jazeliūnienei, B. Sabeckienei, Matu-lienei, pp. B. Survilai, I. Andri-jauskui, K. Develikiui — Pipirui, B. Narbutui, S. Eidiečiui, J. Morkūniui ir kitiems tautiečiams nuo jų draugų JAV. „A. L. Balsui“ parvežė prenu-meratū, o red K. Norkui puikią rašo-mą mašinėlę.

Savo vizitų panelės Gervelytės la-bai patenkintos; savo dėdes ir kitų JAV lietuvių draugingumui sužavė-tos.

ELENA ŠIMKŪNAITE STOJA UNIVERSITETAN

Panelė Elena Šimkūnaitė su pagyri-mu baigia Liceo de Señoritas Nr. 3 gimnaziją ir stoja Buenos Aires uni-versiteto chemijos-farmacijos fakul-tetui. Tam tikslui jau išsiėmė istiki-mybės liudijai ir kitus reikalingus do-kumentus.

P-lė Šimkūnaitė yra vyresnioji duk-tė Susivienijimo Lietuvių Argenti-noje Garbės Nario p. Genriko Šimkū-no. Jos mamytė yra žinoma modistė, turinti madų salioną savo namuose La-nūs. Ponas Šimkūnas jau keliolika metų dirba vietiniame dienraštyje „Noticias Graficas“.

Studentai, licejų-gimnazijų moks-leiviai ir moksleivės ir visi mokslei-viai bendrai su tėvais renkasi į bendrą studentų moksleivių balių — koncertą, kuris įvyks Lietuvių Klūbo salėje, Avenida Boedo 737, Buenos Aires, šeš-tadienį gruodžio 2. Humanitarė Inė.

ROSAI KATINAITEI SUKAKO 15 METŲ

Gerb. Napoleonas ir Sofia Gudaitė Katina, turinti dviračių dirbtuvę sa-vo namuose Av. 17 de Octubre 2993, Buenos Aires, 11 XI. 50, surošė iškil-mingas vaives savo vyresniosios duk-ros, moksleivės Rosos Katinaitės 15 metų amžiaus sukurkies progą. Svei-kindami sukurkiesvininkę, svečiai apdo-vanojo ją brangiomis dovanomis. Vy-resnioji pp. Gikių dukrelė gražiai lie-tuviškai padėkdamavo. Svečiai gėrė-josi pp. Katinių šeimos pažanga ir ne-sigailėjo pelnytų komplementų. Sve-čių tarpe matėsi šios lietuvių šeimo-nos:

J. Jagelai, J. Katina, I. Stukai, A. Gudeliūnai su dukra licejaus moks-leive Lilija, A. Trimoniai, O. Tubiai, P. Pioličiai, V. Paškevičiai, F. Dau-ka, P. su dukra (ištekancia 16. 2. 50), P. V. Baranauskienė, J. Valujevičiai, V. Kuraitis su dukra moksleive, K. Gikiai, S. Kasiuliai, V. Januškevičiai, ALB red. K. Norkus, J. Zubrickas, A. Palubinskaitė, A. Valudes, Beker, E-isenstein ir daug kitų pp. Katinių še-imos draugų. Monika E. Jagelaitė.

— ELVIRA KYZELYTĖ, neseniai baigusi vidurinę komercijos mokyklą, dirbusi kaip mokytoja Pitmano aka-damijoje, perėjo naujon tarnybom — Geležinkelio centralinės raštinės.

— OLGA KYZELYTĖ, diplomuota modistė, pradėjusi dirbti savistoviai, turi daug užsakymų vasariniam sezo-nui.

— ELZBIETA BURNELIENĖ, gy-venanti 21 metai Argentinoje ir labai retai perkanti loterijos bilietus, pereitą mėnesį Buenos Aires provincijos loterijoje laimėjo \$5.000.

— SUŽADĖTINIŲ žiniai praneša-ma, kad pukiūs žiedus padaro ir se-nus perdirba laikrodininkas Nikode-mas Leipus, c. Constitución 3586; T. E. 46-1819.

Danutė Gilvydienė
diplomuota modistė
Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

Patarimai Jaunai Motinai

VAIKO IR JAUNUOLIO SKAITYBA

Žodžių „skaitybą“ norėtume apimti visa tai, kas ir kaip skaitoma. Šiuo atveju mums rūpi aptarti vaiko ir jaunuolio skaitybą.

Be skaitymo neįmanomas joks mo-kykmas bei mokymasis (turime galvo-ję žmonių protinį, o ne fizinį lavini-mą). Skaitymas yra būdas semti ži-nių iš rašto šaltinių, iš amžiaus su-krautų žmonių kultūros lobynų, per-gyventi drauge su žodžio meno kū-rėjais jų vaizduojamus jausmus bei ais-tras, gilintis į jų keliamas problemas, suprasti ir savintis ar atimesti jų sprendimus, žodžiu — mintimis vie-šėti ir gyventi tokiame pasaulyje, ku-ris mūsų kasdienybėje yra neprieina-mas nei laiko, nei erdvės atžvilgiu. Savaimė aišku, kad kaip įvairūs yra žmonės, taip įvairūs yra ir jų skaity-mas, tiksliau — įvairi jų skaitybos apimtis. Yra žmonių, kuriems visa skaitybą — vienas kūręs prenumero-jamas laikraštis ar tik retkarčiais nu-perkamas jo numeris. Kiti tenkinasi tik savosios specialybės literatūra. Treti domisi daug platesniais ir giles-niais klausimais, negu tie, kuriuos pa-teikia periodinė spauda. Šie žmonės nestenkinia laikraščiais ar žurnalais („magazines“), bet susidaro sau na-mines bibliotekas, kuriose rasi, šalia savininko specialybės knygų, dailio-sios literatūros ir įvairių kitų kultū-ros sričių knygų. Šiuos trečiuosius skaitytojus esame linkę laikyti tikrą-ja tautos šviesuome.

Kaip gi ugdomas būsimasis skaity-tojas, sąmoningas spausdintojo žadžio vartotojas? Ne kitaip, kaip ir jau-nas medelis gerai tvarkomame medely-ne. Skaitytojui parengti reikalingos suderintos šeimos ir mokyklos pastan-gos. Be abejonės, lemiamos reikš-mės šiuo atveju turi šeimos tradici-jos, t. y. papročių visuma. Jei še-i-moje vaikas mato tėvus pagarbiai el-giantis su spausdintu žodžiu, mato juos skaitant knygas ir skiriant joms garbingą vietą kambaryje ar bu-tė, tuo atveju galime drąsiai tvirtinti, kad ir jis (vaikas) bus toks, kaip jo tėvai, kad ir jis pamėgęs knygą.

ismoks ja naudotis ir išlaikys ateičiai savo šeimos kultūrinę tradiciją.

Turint galvoje pradinės mokyklos amžiaus vaikus, reikia neužmiršti, kad vaikams reikia nuolat pateikiamos, patrauklios bei jų amžiui pritaikytos literatūros. Šiuo metu mes tu-rime labai mažai geros medžiagos mo-kyklinio amžiaus vaikams skaityti. Vaikys būtinai turi gauti pastoviai naujinamos skaitomos medžiagos. Jo-je jis turi gauti pergyventi dvasinius ryšius su tautiniu lietuviškuoju pa-sauliu, turi rasti maisto savo dvasiai. Skaitybą turi padėti įsitvirtinti vai-ko sąmonėje dvasiniam turiniui, kurį vaikas gauna iš savo tėvų šeimoje ar iš mokytojų mokykloje.

Su džiaugsnu turime sutikti žinias apie ketinimus leisti literatūra vai-kams. Mūsų rašytojų būrelis (B. Braz-dionis, V. Tamulaitis, L. Žitkevičius, St. Zobarskas ir kt.), pasitelkę geras dailininkus — iliustratorius, žada im-tis rūpintis tokios literatūros mūsų vaikams. Reikia tuo džiaugtis ir vi-okeriopai paremti jų pastangas. Kaip gražu būtų matyti, kad ir ne-didelių lietuviškų knygų spintelė ar bent lentynėlė kiekvienoje lietuvių šeimoje! Juk knygų spinta ar len-tyna ne vien puošia butą, bet ir liu-dija, kad buto gyventojai nėra „pil-važmogiai“, kad jie vertina dvasinį gyvenimą ir semia sau žinių bei dvasi-sios stiprybės iš neisėnkamų šalti-nių. Lietuviškoji knyga, kad ir kuk-lesnis jos drabuželis už puošnių kny-gų švėtimomis kalbomis, turi visada užimti garbingą vietą kiekvieno švie-sesnio lietuvių bibliotekoje. O šia-liu tėvų knygų tegul stovi ir vaikų knygos! Jei kalbame, kad vaikai yra mūsų pačių ir visos mūsų tautos atei-tis, tai neužmirškime įdiegti jų širdė-lėse meilę lietuviškajam žodžiui ir lie-tuviškajai knygai. V. Čižūnas.

MOTERŲ PLAUKŲ KIRPĖJA IR SUKUOTOJA „OLIMPIA“

Moderniškas galvos dabinimas
c. Camacua 78 (Rivadavia 6600)
Tel. 63-8575 — Bs. Aires
(vyksta į klijėnčių namus)

Atostogos ir Poilsis

Norintieji patogiai, lietuviškoje gamtoje, prie upės ramiai pailsėti, važiuoja atostogauti J. A. Burokų

Žemaitijon

SAGASTUME CHICO, VIA CANAL SAN FERNANDO
Visi patogumai, lietuviška virtuvė, mandagus patarnavimas. Rezer-vuokite kambarius iš anksto: SANCHEZ PENAUD agent. Florida
165 (Galeria Guemes) piso 5, esq. 529. T. E. 33-9584.

GERIAUSIŲ PASAULIO RŪSIŲ

PIA N A I

Steinway y Sons - Geisler - Zeitz
Ronisch - Sprunck - Kaim, etc.
Parduoda geriausiomis sąlygomis

IGNAS ANDRIJAUSKAS

Atlieka visokius techniškus darbus ir stygavimą.
c. Juan de Garay 151 — Villa Lynch
T. A. 755 — San Martín — 0163

Lietuviška Dantų Klinika

Consultorio Dental 'Pavón'

N. Krukauskas

Savininkas

DIRBTINIAI DANTYS — KARČONĖLĖS —

BLIOMBAVIMAS — DANTŲ TRAUJKIMAS
(Dantistai diplomuoti viet. Universitete)

Priimama: Pirmad. — trečiad. — penktad. 14-20 val.

Susikalbama įvairiomis kalbomis

PATARIMAI VETUI DARBAS GARANTUOTAS
Av. Pte. PERÓN (buv. Pavón) 488, — AVELLANEDA.
(Priešais Avellanedos geležinkelio stotį)

Vaikų Kampelis

TĖVIŠKĖLĖ PAVASARĮ

Atsibudo džiaugsma,
Laimė prisikėlė —
Kaip paparčio žiedas
Mano tėviškėlė.

Linksmas vyturėlis
Laukuose čirena.
Kaip melsva žibutė
Tėviškėlė mano.

Ryto saulėj tviška
Jos takai gėlėti...
Kaip man tėviškėlės
Kaip jos nemylėti.

Stasys Džiugas.

ZIEDELIS MAMYTEI

Nors, Mamytė, Tau suskinciau
Niekad puikiaučių žiedų,
Tau brangens ramunėlę
Lietuvos gimtų laukų.

Platūs vanderys užstoja,
Jos pasiekti negaliu,
Tai Tave papuošiu šiandien
Tyrų meilės žiedėliu.

Tas žiedelis man širdutėj
Niekad niekad nerūvyv,
Ar kaitri žėrės saulutė,
Ar šalta ateis naktis...

Katryna Grigaitytė.

„Jo“ ir „Jūs“, laimingų kūdikystės dienu reikšmingos veidų išraiškos.

Urugvajaus Lietuviai, Kas Jus Laukia?

Prieškomunistinis Įst-
tymas Amerikoje

Urugvajaus konservatorių dienas-
tis EL PLATA, išeinantis Mon-
tevideo mieste, savo laidoje iš rug-
sėjo 29 d., š. m., pranešė, kad Jnug.
Amerikos Valstybių Kongresas prie-
mė įstatymą kovai prieš agresingą
Stalino komunizmą, kuris visuose pa-
saulio kraštuose nesigali pastangų ir
lėšų suardymui ekonominio tų kraštų
gyvenimo, kad tuomi paruošus pa-
lankią dirvą bolševikinės soldadeskos
akcijai. Kominformas žino, — ir mes
taip pat, — kad laudies ekonominį
ir socialinį gyvenimą nusmugdžius ka
pitalistinėse valstybėse, sulysinant
jį su esančiuoju Sovietų Rusijoje, tai
komunistų akcijai seksis daug dau-
giau negu dabar.

Įstatymas susideda iš 10 paragrafų.
Čia paduodame tik svarbesnius:

1. — Komunistų partija yra įparei-
gota pristatyti Teisingumo
Departamentui visų savo na-
rių sąrašą.
2. — Organizacijos, kurias Prieš-
valstybinis Elemento Kontro-
liavimui Komisija yra pripa-
žinusi komunizmo talkininkė-
mis, privalo pristatyti Genera-
liniam Prokurorui pranešimą
apie savo tarnautojų skaičių,
finansų ir pajamų šaltinius.
3. — Komunistų partijos
nariai, ne jos simpa-
tizantai negali bū-
ti samdomi valdžios,
ne krašto apsaugos
pramonėje.
4. — Komunistų partija ir jai soli-
darizuojančios organizacijos
privalo identifikuoti savo li-
teratūrą ir radio pranešimus.
5. — Nebus išduodami pasai komu-
nistams, ne jų simpatizan-
tams.
6. — Karo atveju vyriausybė ga-
lės areštuoti komunistus ir jų
simpatizantus.
7. — Yra leidžiamas areš-
tavimas ir ištėmi-
mas tų ateivių, ku-
rie priklauso komu-
nistinėms oranizaci-
joms arba joms so-
lidarizuoja. (Pabrau-
kimai mūsų, — J. L. T.).

Kiek mums yra žinoma, tai keli
Urugvajaus lietuviai komunistai bei
jų simpatizantai turi neblogus dar-
bus valdiškoje gyvulių skerdykloje ir
kitur. O tokių, kurie solidarizuoja
komunistų organizacijoms bei jų spau-
dai yra ir daugiau. Ar jie tiki tam,
kad „Darbas“ arba Urugvajaus
komunistai apgins juos, kai jie bus
šalinami iš darbų ir dar blogiau? Ar
pajėgs išgelbėti juos naujus komu-
nistų drąsinimai „nebijokite, nebijoki-
te“?

Visi žinome tai, kiek daug nuken-
tėjo Argentinos ir Brazilijos lietuviai
nuo komunistų provokacijos. Urug-
vajus, kaip ir visa Lotynų Amerika
yra negincytinoje Dėdės Samo įta-
kyje, patinka tas kam ar ne, bet taip
yra. Kas yra nutarta tenais prieš ko-
munizmą, tas pats bus vykdoma ir čio
nais. Čia ne politinių skonių reika-

las, o tokia tikrovė... Tik tą mes
ir tenorime priminti tautiečiams, kad
padėti jiems laiku susiorientuoti ir iš-
vengti savo laisvės ir turimo šio-
tokio turtelio likvidacijos. Komunis-
tai mums smelžia vadindami „provo-
katoriais“ ir „žvalgybi-
ninkais“, kai tuo tarpu jie, o ne
kas kitas šnipinėja Rusijai ir provo-
kuoja Urugvajaus lietuvius, ypač dar-
bininkus, patardami jiems „nebijoti“,
kada mėtys iš darbų ir policiją bel-
sis į duris... už nelojamumą tam
kraštui, kuriame geriau negu darbi-
ninkai Sovietų Rusijoje gyvena.

Klysta tie, kurie galvoja, jog komu-
nistai turi žmogiskosios atsakomybės
jausmą. Visų kraštų ir visų tautų
komunistai yra kaip vienas ir tas
pats. Jie žino, kad už juos atsako
ne jie patys, bet Maskva. Bet Mask-
va ir su komunistais ir jų simpatizan-
tais dažniausia yra kruvina: ji juos
panaudoja kol gali, o kai negali, pa-
lieka Dievo valiai kaipo žiopių arba
paskutinius maurus. Ar nieko apie
tai nesako Korėjos įvykiai?

Komunistai ir jų simpatizantai te-
gu sau galvoja kaip nori apie šiu žo-
džių autorių, — tas jam asmeniškai
neturi ypatingos svarbos. Raskome
ne iš asmeniškumo išeidami, o grynai iš
politinės šių dienų įvykių raidos ir
iš tautinio bei darbininkiško lietuvių
solidarumo. Ką gi mes asme-
niškai laimėtume, maty-
dami šimtus Urugvajaus
lietuvių kalėjimuose ir
sulikviduotus jų turimas
nuosavybes? Tik širdies
skausmą. Lietuvos okupuoto ša-
lininkai ir natūralūs Urugvajaus Res-
publikos priešai nori visa tai paver-
ti asmenine kova, nes jie mato, jog
nėra jiems geresnės išeities: visi po-
litiniai ir moraliniai argumentai yra

mūsų, o ne jų pusėje. Jei laikytumė-
mes asmeniškumo, tai apie „Darbo“
redaktorių — Jurgio Janulionio ir An-
tano Vaiusko — „istorijas“ galėtu-
me pasakyti daug daugiau, negu jie
pasako apie savo politinių priešinių-
kų, su kuriais jie nepajėgė ir nepa-
jėgs apsidirbti laisvame Urugvajuje.
Ne asmeniškumai mums svarbu.

Mūsų demokratinė spauda ir mūsų
žmonės sudaro laisvės ir žmoniškumo
avangardą. Mums labai svarbu, tai
kad kuo mažesnis tautiečių skaičius
tenkėtų tuo lietuvių tautai ir vi-
sam pasauliui pražūtingų Maskvos
interesų ir žabangų. Visi, kurie vie-
nokiu ar kitoku būdu patikėjo Mas-
kvai, skaudžiai nukentėjo. Teisingai
informuodami skaitančiąją lietuvių vi-
smomenę jaučiamės atliekų laiku gar-
bingas žmoniškumo pareigas, tuomi
patarnaudami gerbiamesiems tautie-
čiam ten, kur jiems grėsia didelis pa-
vojus, ten kur galime ir kur reikalin-
ga jiems patarnauti. Ten mus ne
kiek nepažėmina dabar, o greitu lai-
ku tik užtarnautai pagerbs. Laikas
bus geriausias, teisingiausias liūdi-
ninkas apie tai, kas gelbsti žmones ir
kas juos skandina. Apie tai, kas
orientuoja lietuvių visuomenę ir kas
ją klaidina ir drąsina būti priešais
saviems! Apie tai, kas daugiau
susivokiam ir daugiau sąžinės turime
politiniuose klausimuose.

Kaip visuomet, tautiečiai, taip ir
ši kartą politiniai komunistų prieši-
ninkai, bet žmonės, kalba jūsų labui:
jei esate komunistais arba jų simpa-
tizantai, tai kuo greičiausiai atsi-
krastykite savo akis ir orientuoki-
ties! Arba išeikite viešai, per spau-
dą, prieš Maskvos šelmis kas direkty-
vas, arba prašykite iš jos sunkiųjų
tankų, kaip šiaurės Korejiečiai.

Čia pat po jūsų šonu esantieji ir

jus kurstantieji komunistai ne apgins,
o užkas jus. Neapgintų ir Maskvos
sunkieji tankai, bet nors pradėti ga-
lėtute... Su gyvenamaisiais iš komu-
nistinės propagandos, ne pradėti
ką nors užkariauti arba laimėti. Su
jais tik skaudūs pralaimėjimai.

Montevideo, 25. X. 50.

ISSPAUSDINTAS METRAŠTIS „LITERATURA“

Argentinai Skirta
20 Egzempliorių

Spalių 20, 1950, baigtas spausdinti
ir įristi 303 puslapį begaliniai ver-
tingas originalių raštų veikalas „Li-
teratura“.

Metraštyje atspausdinta pirmą pre-
mią laimėjusio jauno ir gabaus rašy-
tojo Aloyzo Barono novelė „Šrovė“.

Metraštyje yra nepaprastai įdomus
profesoriaus Igno Šlapelio straipsnis
„Estetinis jausmas ir jo reikšmė žmo-
gaus gyvenime“ ir Domo Velicko
„Pagrindiniai žmogaus kūrybos cha-
rakterio bruožai“.

Metraštyje išspausdinti karo ir aud-
rų metu žuvusių poetų Kazio Jakubė-
no ir Vytauto Mačernio, ir Ameriko-
je gyvenančių Sonės Pipiraitės bei
Kastyčio Gliandos eilėraščiai, Plo Ba-
rojos, Miko Šileikio ir J. Jazmino gro-
žinės literatūros kūrinių.

Tose pačiose knygose yra nepapras-
tai įdomus ir originalus prof. Vlodo
Stankos straipsnis „Pikto šaltiniai“,
prof. Vaclovo Biržiškos „Tariamasis
lietuvių raštas ir jo tyrinėjimas“, Dr.
Petro Joniko kalbos raidą nagrinėjas
„Nuo Mažvydo iki Jablonskio“ ir Dr.
Jono Puzino „Lietuvių kilmės teori-
jos amžių bėgyje“.

Metraštis kainuoja 2 doleriai.

Nusituntus du dolerius ši veikalą at-
siunčia Chicagos Lietuvių Literatū-
ros Draugija, 1739 So. Halsted St.,
Chicago 8, Ill., USA. Arba galima
gauti „A. L. Balso“ redakcijoje. Par-
davimui Argentinai skirta 20 egzem-
pliorių. — Bendradarbi.

Argentinos lietuvių kultūriniai tautinio ir scenos meno srity Buenos Aires lietuvių
jau prieš ketvirtąjį šimtmečio veikė organizuotai. Pirmąjam Lietuvos konsuliui
atvykus, susikūrė Draugija „Lietuva“, persiformavusi į Dr. J. Basanavičiaus vardo
Lietuvių Centrą, 11. XI. 50 minėjusi savo veiklos 24 metų sukaktį. Paveiksle — pir-
mutinis „Lietuvos“ stygu orkestras: Sesutės Laurinavičiūtės ir jų brolis Vacys,
trys broliai Andrijauskai, Borliai Musketai, Runimai, V. Sajauskas ir „A. L. B.“ lei-
dėjas Pr. Ozinskas

Amerika!

ROKO AUGLINSKO KELIONĖ
I AMERIKA

Ištrauka iš Dr. Algirdo
Margerio romano
„Šliuptyniai“

Mielia buvo Rokui Lietuvos žemėlė,
nors ir neturtinga. Ir kam jis svetur
keliautų, jeigu joje būtų anglies, auks-
so, sidabro, aliejaus ir kitokių lo-
bių? Tuoj raustųsi į storą jos plūtą
ir knistų, sentų turtus. Juk darbo
nesibaudo. Ir ne kartą jis apsisverkė
susitraukęs vežime, geleistaudamas ne
tik savo mielos Kastelės, vaikūčių,
bet ir Lietuvos žemės, pievų, laukų,
miškų, sodų, ežerų, upių, upelių ir tų
tų, kuriais dar vaikas būdamas lėkė
tė, kažka labai vaikiška, be galo links-
mai niūniuodamas, šalimais nusiskin-
damas gėlėle arba, aukštai pasisokė-
jęs, nusiskindamas nuo vėsnios išsir-
pusią uogą, arba tik šiaipjau smulkia
savo rankute paglostydamas gamtos
žiedus ar vaisius, jais pasidžiaugia-
mas. Tai buvo dienos, kurias kiekvie-
nam tik kartą tetenka pergyventi!
Bet jis dabar tikėjosi dar džiugusių,
dar linksnesnių dienų. Juk bene turi
žmogaus vaizduotė, troškimai ir viltys
kraštą ar galą?

Greitas traukinys ir dideli miestai
maža jį tedomino. Jau buvo matęs
kažką labai panašaus tarnaudamas
caro armijoje, kai buvo grūstas ir nu-
grūstas į bekraštės Rusijos gilumas.
Be to, jis ir negalėjo dabar tokiais
šaltais dalykais per daug domėtis, jau
dintis, kai degė jo krūtinėje didelė
meilė palikti žmonai, vaikūčiams ir
tėvynei... Jis užsidarė, susigužė sa-
vąjį. Pakako jam tų vaizdų, kurie
tad ryškiai ir gyvai atgljo jo galvoje,
akyse. O tai buvo jo Kastelė, Eleny-
tė, Antanukas, Katritė, Jurgukas
su Onyte ir du mažulių dyvynukų. Jis,
rodos, ne tikdai matė juos, bet ir jau-
tė savo rankose, prie kojų, skvernų,

krūtinės, veido, plaukų, ūsų, lūpų ir
aplink kaklą. Jis ne kartą griebėsi
už kepurės, ar nebūsimi tik nurista
Jonelio su Petreliu, tu dviejų išdykė-
lių, mažutėlių dyvynukų; suko aukstyn
šną, manydamas, kad jis jau judviejų
pirštukų žemyn nutemptas, ar kaip
kitaip pakreiptas, suveltas. Jautė ir
ant savo kelių juodu besėdinčių, vis
judančių, nenustygstančių ir jauniau-
sių, laimingiausių dienų šnektą šne-
kančių, smuklių, lengvų, kaip patšai
oras, juokų kikenančių „ki-ki-ki, ki-
ki-ki-ki, da-da-da, da-da“. Juk
taip greitai negalėjo pamiršti, kas per
mėnesius, per metus išdė, įaugo ir gal-
vą, širdį, kraują ir visą būtybę...
Tik kai pasiekė jūrą, labai plačią ir
galingą, net su dangaus kraštais susi-
rėmusia, tada jo žmonelės, vaikūčių
ir tėviškės vaizdai išstipso šioje bai-
siai didelėje vandens karalijoje. Ir
audros, banginiai, ugnis ir šv. Agotos
duona jam atėjo į galvą. Persižėg-
nojo. O lipdamas į laivą, dar kartą
persižėgnojo ir kažka labai smulkiai,
greitai dėstė savo lūpomis; matyti, ko
kia nors nežemiškųjų galybių kupina
naldele.

Rodos, nei neįtaro po savim pirmųjų
laivo žingsnių. Tik kai pamatė atsi-
traukiančius, tolstančius žmones, na-
mus, krantus ir aukštus bažnyčių
bokštus, tada buvo tikras, kad jau
plaukia, žemę palieka... Persižėgno-
jo ir šita maldele sudėjo savo patro-
nui šv. Rokui: „O mano patrone, šv.
Roke, kursai su Dievu aukštai dangu-
je sėdi, saugok mane nuo audrų, ug-
nies ir velioribių. Amen.“

Tokį prašymą savo patronui šv. Ro-
kui padavęs, jautėsi, tarsi būtų su-
kianusias akmuo nuo jo krūtinės susi-
ritęs, ir jo širdįjį pasidarė lengva,
smagu, sakytumai pačiam laivui ant
plaučių, galingų jūros sparnų. Atsivė-
rė visa krūtinė ir galvino savo krau-
ją, širdį, dirgslius, kaulus, raumenis
— visą savo gyvatą sveikatos ir tvir-
tybės pilnų jūros oru.

Krito Rokui į akį ir jūros grožis.
„Tai sakysiu, vandens vandenėlio!
Nei krašto, nei galo. Mačiau kadaise
labai didelį ežerą Maskolijoje, bet kraš-
tas buvo matyti, o čia... Kasin ar
ligi dugniui sieksimai ar mylios. Kaip
tie pankščiai čia gyvena?“ Stebėjosi
jis žiūrėdamas į būrius žuvedrų, apie
laivą siuvančių ir į krantą grįžti dar
neketančių. „Kur tos baisios žuvis —
velioribos? Tur būt, jos tik vidury
būdo gyvena... M-h“, labai giliai
įtraukė ir save jis kvapą ir nutilo.

Bet kadangi laivas išplaukė pava-
kariui, tai jau ir saulė leidosi. Čia
Rokas ir jūros grožį pradėjo stebėti,
saviškai vaizduotis: „Biedna saulutė,
tiesiog tiesiog į vandenį! O pas mus
būdamas, gražiai už žemės krašto sau
pasislepia, ir viskas. Ir ant vandens
tiek daug išstiprusio auksa papilta!
Kodėl jo niekas čia nesemia, ir maišus,
skrynias nepila? Bet jau anas nyksta,
išnyks, išnyko!“, numojo jis ranka.
„Ir kaip tie dangaus kraštai nenus-
kėsta vandenyje? Pas mus, būdamas,
į kietą žemę atsirėmė laikosi... Ogi
laivo ant vandens supimas, tarsi ma-
no Jonelio su Petreliu lopšys ant lin-
gės... Joneli, Petreli!“ ėmė ir sušu-
ko jis, iš plačiosios jūros savo minti-
mas sugrįždamas ir atsidurdamas prie
savo vaikūčių, šeimelės...
Kažkas pajudino jį už pieties. Jau
buvo vėlu. Nakties tamsa viską ap-
gožė, ir joje buvo pranykusi ir saulė,
ir auksas, ir dangaus kraštai, ir paga-
liau patį jūrą. Tiksliai žėlė, švelnus
vilnių teskėjimas, mieguistas kvėpavi-
mas bebuvu girdimas. O Rokas mie-
gamo nemiegodamas ir sapnavo nesap-
nuodamas, nes tai buvo tik dienos sa-
nai...
Laivo gilumoje Rokas sumetė pote-
rėlį, pro smulkiai krutėnais savo lū-
pas atmintinai išleido vakarinę mal-
dą ir atsivėrė, šalia savęs pasistaty-
damas skrynėlę su šv. Agotos duona.
Jūros miegas tuoj nugalėjo visus jo
rūpesnius, baimę, žmonos ir vaikų pa-
silgimą ir splojimus, kada laivą
užplūdančios „velioribos“. Stipriai
užmiglo.

Laivas artinosis prie Amerikos kran-
tų dieną, apie pietus, kai saulė atsirė-
mė visiems į galvas, lyg ir noredama

jas nuskaidrinti tyriais savo spindu-
liais, kad jos pasiektų Naująjį Pasau-
lį šviesos švarutėlės. Rokas, pamatęs
žemę, nusiėmė kepurę ir persižėgnojo;
o kai kurios moterėlės, ypač lenkės,
klauptė, žėgnojosi ir mūsėsi į krūti-
ne. Visi dėkojo tikrai Dievui, lyg
visai pamiršdami laivo kapitoną, jū-
rininkus ir anglis, kurios degdamos
atsitūmė laivą per visą platųjį Atlan-
tą su saulės jėga, susikrovusia į jas
prieš milijonus metų. Rodos, ir reikė-
jo daugiausia dėkoti saulei...
Žiūrėdami į didingą Laisvės Statu-
lą, labai aukštą iškėlusią savo gal-
vą ir dar aukščiau dešinę ranką, ku-
rioje ji laikė galingąją žmogaus lais-
vės, pagarbos ir nepriklausomybės ži-
bintą, visai jie galvojo ir visai pa-
savo siela, širdžia ar tikrai lūpomis
jį sveikino. Kurie bėgo nuo politi-
nės ar religinės nelaisvės ar tironijos,
tie nesulaikė džiaugsmo ašarų, kurio-
mis būdavo mieliau nuplovę šitai garbin-
gą statulą kojas... Tiesė jai savo
širdies, kraujo ir sielos ranką. Matė
jose įsikūnijusią tikrąją žmogaus lais-
vę; nes tik tie tegali būti laimingi,
kurie yra laisvi ir nepriklausomi. Bet
kurie bėgo tikrai nuo vargo ir skur-
do, tie žiūrėjo į ją, kaip vaikas žiū-
ri į labai gerą ir visko pilną savo mo-
tiną. Jie jautė, jog jinai pastinka
juos, nepavydėdamas jiems darbo, pin-
gų ir baltos duonos... „Čia būsime
sotūs, linksmi ir laimingi“, tarė jie
savo širdyse, tikėdamiesi iš jos gė-
rybių, pirmiau niekad nepažintų...
Bet, deja, buvo ir tokių, kuriems
labai nepatiko Laisvės Statula, kam
nei savo rankose, nei ant krūtinės
neturėjo kryžiaus — to didelio viso-
kių religijų simbolio, arba nusizemi-
nimo, pasidavimo, klusnumo ir kančių
reikėjo. Jie nusisuko nuo jos veido
ir akių, taip reikėdami savo nepasi-
tenkinimą: „Dramblota merga! Kam
ji tą šluotą tat aukštą iškėlusią lai-
ko?“

Pastarųjų eilėje stovėjo ir Rokas,
kurio širdin ir sielą dar prie moti-
nos krūtinės buvo pradėtos skiepyti
nusizeminimo, klusnumo ir kentėjimo
užmigo. Ir kur nebuvo kryžiaus
ten jam nebuvo ir gyvenimo prasmės.
O aukštas New Yorko miestas Roką

nei stebino, nei magino. Matęs jau
buvo Maskvą Rusijoje. O didmiesčiai
jok visi tokie; baisiai ilgas ir platus
namynas, didelių ir mažų gatvių vi-
sai suraizytas, tarsi patšai žemės
veidas upių ir upelių. Daugiau, gal
būt, Rokas šituo didmiesčiu būtų su-
sidomėjęs, jei būtų žinojęs, kad jo
kūdikystėje jį ugė ir jo broliai lie-
tuviai! Tai, žinoma, daugiausia pro-
testantai, kurie iš Lietuvos bėgo ka-
talių bažnyčios baisiai persekiojami;
bėgo laisvės trokšdami, jos ieškodami.
Tik čia jie jį ir tesurado. Bet
Rokas nežinojo tikrai šviesiąją katali-
kų bažnyčios pusę, dėl tamsiosios
niekada net nesuabejodamas. „Kata-
likų bažnyčia yra iš visų pusių švie-
si, kaip saulė“, galvojo jis ir „smert-
nelno grieko“ raktais užrakino savo
galvos duris ir langus, kad ten neiš-
brantų jokie abejonių šešėliai...
Prieš Roko akis atsistojo plati vaiz-
dų juosta, kurią jis išaudė pamatęs
New Yorko gatves. Rodėsi jam, jog
galvėbės žmonių, vežimų, arklų, tram-
vajų, automobilių ir aukštų mūrų gu-
te gula ant jo galvos, ir jis dažnai
žvilgčiojo į lubas, ar tik jos negriū-
va... Griūti tuo tarpu negriuvo, bet
jis vis dėlto jautė aiškų spaudimą,
tiesiog slėgimą; ir svilo prie sėdynės,
kaip sklidinis prie netaukuotos keptu-
vės. O požeminis traukinys jau buvo
palindęs po gilia upe, kurios labai
plačioje vagoje plaukiojo šimtai lai-
vų ir galybė žuvų, o viršų skraidė
paukščiai ir šoko labai linksma šo-
kį giedrios dienos saulės spinduliai...
Traukinys labai staiga, tarsi į sieną
atsimušęs, sustojo, visus smarkiai
sukrėsdamas, bet labiausiai naujokus,
kurie tokio viesulioško važlavimo dar
nebuvo pažinę. Šiurpi baimės vilnis
nusiirto jų gyslomis. Moterys sukly-
kė ir žėgnojosi, o vyrai griebėsi už
galvų, ar jos kartais nenusiirto, taip
staiga mestos čia į priešakį, čia į už-
pakalį. Tuoj visus išleido iš traukinio
ir keitū iškėlė į viršų, kur jie, pa-
matė dienos šviesą, visa krūtinė atsi-
duso ir dėkojo Dievui, kad ir vėl atsi-
drasdo arčiau dangaus, o toliau nuo
pragarų, prie kurio vartų tarėsi jie

buvę nūgrūsti...
O aukštas New Yorko miestas Roką

Poezija

TRYŠ BALIO RUKSOS SONETAI

V E L Y V I Ž V I L G S N I A I

DAR kartą plauks pro tavo žemės krantą
Juodais stiebai ir burėmis laivai
Priminti tau, kad žemėje gyventi
Tu kaip žmogus pamiršusi buvai.

Priminti tau, kad tujen be bagažo,
Tu be kancios, be nerimo, skriaudų.
O balto šunio ir sidabro mažą
Ir neužtenka švytinčių žiedų...

Klausyk kaip artinas Didysis Magas
Paliest pilna nežinomos slaptos
Elektrizuojančia ranka tave —

Ir pajusi kaip tavo kraujas dega,
Kaip šaukiasi širdis, kad niekados
Nebuvo žmogiška būtım gyva...

I Š S I L A I S V I N I M A S

TU netikėjai niekad, kad skriaudos
Būna dažnai išlygintos mirties,
O jau dabar prie mano karsto raudai
Kartu su vėjais rudens nakties.

Juk aš išlaisvinau tave iš varžtų, —
Save nuo paniekos ir nuo skriaudų,
Ir išėjau be apmaudo ir keršto,
Kad be kancios ramus gyventum tu...

Taf ko, sakyk, juodais nakties klavišais
Šauki sugrįžti atgalios mane,
Jei jau žinai — aš niekad, negrįšiu.

Sunkių dienų paveikslais nešina...
Lai pasibaigs skriaudom užpirtos mišios
Už mano vėlę pragaro dugne...

G U N D Y M A S

RUDENS naktim, kai šis pasaulis dega
Šaltą lapų geltonų liepsną,
Iš nepašventintų kapų viešnagėn
Savižudžiai ateina pas mane.

Jie nemeta nei vieno klaikaus skundo,
Neapkeikia savęs piktu džiaugsmu.
Tiktai mane visom jėgom jie gundo
Išsizadėti žemės ir namų...

Ir šaukia jie prie mano durų slenksčio,
Jei man gyventi žemėje liks ankšta, —
Nesudrėbėt padauginti nuodų.

Ir jau tada į vieną tamsų kapą
Su rudens migla, lietuim ir lapais,
O ir su jais nueit ramiai kartu — — —

Nepaprastas — Įdomus — Naudingas ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSO KALENDORIUS 1951 METAMS

Visus suskirstė mažais būreliais ir
susodino į traukinius, jau viršutinius,
kuriais jie pasiekė savo gimines, drau-
gas ar tikėtai pažįstamus. Stambiau-
sias būrelis atiteko Penssylvanijai,
kur ir Rokas keliavo. Džiaugėsi žmo-
gus nepasilikęs vienas — vienas sve-
timoje žemėje, kur tokia neapsakoma
gausybė „bambizų“ ir šliuptynių pri-
visusi!

Traukinys greitai išbėgė į ne-
trukus atsidūrė už miesto. Rokas
spaudėsi prie lango, gaudydamas vaiz-
dus ir kartą šluostydamas nuo stiklo
dulkes vešliais savo ūsais. O kalnai,
miškai, pakalnės ir kloniai, kuriuose
ganėsi galvijų bandos ir labai toli
nuo viena kitos stūksojo pusplėkės
farmerių (ūkininkų) sodybos, lėkė
pro jo akis. Dairėsi didesnių lobų,
bet čia jų niekur nesimatė. Stebė-
josi, net abejojti pradėjo, ar čia jis
viso galėtų būti tiek daug, kaip sne-
ka žmonės Lietuvoje, kur tokia gau-
sybė ūkių, javų ir gyvulių, o čia tik
kur-ne-kur vienas kitas kėkso ir
tas pat skurdžiai atrodo plikomis sa-
vo trobomis be sodų! Ir geležinke-
lis, kurio jis važiuoja, pamestas vi-
ni vienas: nei sargų trobelių šali-
mais, kaip Lietuvoje, nei pačių sargų
su žalia arba raudona garike vieno-
je rankoje, švyturiu kitoje, o lūpose
skardaus balso ragelių. „Nieko“, at-
siduso Rokas, šiek tiek atitrunkdamas
savo nosį nuo lango stiklo.

O traukinys vingiavo, rodos, ne per
aukščiausią kalną — pašlaitėmis, gali-
ma sakyti, lėtojai, lyg ir slėpdamas
nuo naujokų tą pasiutišką skubą, ku-
ria visas šiaurinės Amerikos gyveni-
mas serga virpa, tarsi drugio krečia-
mas. Ir dar labiau jis sulėtėjo, kai
ritosi per Delaware upę, kuri skiria
New Yorko valstybę nuo Penssylvani-
jos.

Penssylvanijai! Tai nedidukas, pa-
lyginti su milžinišku šiaurinės Ame-
rikos žemynu, plotas. Gal šiek tiek
ir mažesnis už Lietuvą, o gal ir ne.
Bet koks didingas savo istorija ir ne-
suskačiuojamais lobiais, kurie guli
giliai po žeme ir laukia žmogaus pra-
kaito ir kraujo... Daug daug Lie-
tuvų reikėtų į krūvą sudėti, iki nus-
buvę nūgrūsti...
(Nukelta į 7-tą pusl.)

Ivairiai

KINIETIS DAVĖ ISTORIJS PAMOKĄ MALIKUI

Tautinės Kinijos atstovas Jung. Tautose dr. Tsiang Ting-Fu neseniai Saugumo Tarybos posėdyje davė akiplėšai Malikui tokią istorijos pamoką:

„Mes, kiniečiai, imperialistus skirstome į dvi kategorijas: vandenyno vėlniai ir sausumos vėlniai. Iš valstybių, kurios atvyko pas mus jūros keliu, visų pirma buvo ispanai ir portugalai, po jų atvyko olandai, britai ir prancūzai; žymiai vėliau atvyko vokiečiai ir italai. Vienintelis kraštas, kuris sausumos keliu atvyko Azijos užkariauti ir ekspliotuoti, buvo Rusija... Visuose tuose žygiuose Jungtinių Amerikos Valstybių nedalyvavo... JAV politika Tolumose Rytuose buvo pagrįsta sveikais Jungtinių Tautų principais dar 50 metų prieš tuos principus surašant į Jungtinių Tautų chartą... Pasibaigus karui su japonais, JAV nepaprašė iš Kinijos nė vieno jos uosto, geležinkelio ar kokių nors kasyklų. Amerikiečių kariuomenės daliniai paprastai mums pasakė sudiev ir sugrįžo į savo namus New Yorke, Texase ar kur jie bebūtų. Jeigu tai būtų imperializmas, tai aš norėčiau, kad sovietų Sąjunga pasektų jų pavyzdžiu... Rusų imperializmas Azijoje labai dažnai įgaudavo tariamo draugiskumo Azijos tautoms formą. Rusija, kaip tariamas draugas, gavo daug daugiau, negu kai kurios Vakarų valstybės, įsiveržusios pas mus kaip atviri priešai... Jokia imperialistinė ekspansija negali būti sulginta su tuo, ką Sovietų Rusija gavo Azijoje per pastaruosius metus. Stalinas pralenkė visus Ivanus, Petrus, Aleksandrus ir Mikaląskas viso Rusijos istorijoje.“

STALINAS ATREMONTAVO KREMLIŲ

Didysis pasaulio „proletaras“ Stalinas mėgsta išaiginti ir liuksusiniai gyventi. Kaip rašo įvairūs užsienio žurnalistai, kuriems teko lankytis Stalino ir politbiuro pilyje — Kremluje, visi kambariai ten įrengti su didele paranga. Tačiau išorinės Kremliaus sienos iki šiolie buvo šiek tiek aptrūkusios ir Kremliaus cerkvių bokštai gerokai apmusiję. Tad po praeito pergalinio karo, kai Stalino žvaigždė pasaulio kvailių tarpe dar labiau sušvito, „genialus tėvelis“ nutarė, kad ir visa aplinka apie jį turi dar labiau blizgėti. Tuo tikslu ir buvo pradėtas didelis Kremliaus sienų ir cerkvių bokštų remontas, kuris truko net ketverių metų ir neseniai buvo baigtas. Augstos Kremliaus mūro sienos turi apie 3,5 kilometrų ilgį ir jas remontuoti mūrininkai įmūrįjo net apie 600.000 naujų plytų; jos buvo dar kiek paaukštintos, kad „tėvelis“ saugiau ten įstautų. Cerkvų, kurios parverstos įvairiais muziejais, bokštai buvo apdengti naujomis blizgančiomis vario plokštėmis ir dabar jie iš tolo blizga. Buvo restauruotos įvairios istorinės ir alegorinės figūros Kremliaus mūrų sienose. Spaso bokštas, kur ramię yra milžiniškas laikrodys, kurio valandų mušimą transliuoja Maskvos radijas, taip pat buvo pagrindiniai atremontuoti.

Lietuviškų knygų ne- daug teturime, jos gimsta per vargą ir aukas, brangink jas!

JUAN V. LIMBA

Mekaniška dirbtuvė. Mašinų konstrukcija ir patalysmai.
2a. Santa Rosa 3565
TE: 740 - Florida - 3663

„LITUANO“

Pataiso - atnauja automobilius.

Moderniškos dirbtuvės savininkai
SNIOKAS ir JANUSAUSKAS
Paraguay 3891 T. E. 71-9132

VASAROJANT KORDOBOS KALNUOSE

„Lituanian“ suteikia pensionistams geriausius patogumus. Lietuviška virtuvė. Rezervuoti kambarius rašykite: S. R. JOSE PALŠIS
VILLA RUMPAL, Prov. Córdoba
Prie pat ežero Calamuchita.

MENAMOJE ADOMO IR IEVOS TĖVISEKĖJE

Rojus Virto Pragaru
Senasis Ištatymas savo knygoje teigia, kad Mesopotamija buvo šalis, kur upės pienu ir medum tekėjo. Ir rimti mokslininkai yra linkę manyti, kad senovėje tai buvo tikras laimės ir džiaugsmo kraštas: su turtinga augmenija, palankiausia žmogui gyventi klimatu. Neveltui ir Adomo bei Ievos rojus buvo kaip tik šiose padangėse.

Bet, laikui bėgant, klimatas keitėsi. Lygiai pasikeitė ir pati gamta. Išnyko kalnai, atsivėrė giliosios vandens bedugnės, užsena ledo gadynė. Ledai išstipsta, vėl atsiranda. Ir ten, kur žydėjo pasakos gyvenimas, atsiranda nykių dykumos. Ir žmonės, kaip lau kiniai žvėrys, turi ieškoti būdus gyvybei palaikyti.

Toji, legendų išgarsinta, laimingoji Mesopotamija šiandien vadinasi IRAKAS. Neliko Irako šalys anei pėdsako, kad toje vietoje kadaise yra buvęs žemės rojus. Dabar ten greičiau yra pragaras.

Saulės išdeginta žemė neneša jokio vaisiaus. Eufrato ir Tigro, tokie taurūs pavadinimais upių vardai, išliko ir iki šiai dienai — bet tos upės tenėsa tik drumzlį, purviną vandenį. Apie tas upes ir spiečiasi visa šios šalies gyvybė. Molinių namelių kaimai rodo, kokią primityvią gyvenimą veikia jų gyventojai. Ūkio darbus atlieka moterys. Vyrai, karšto klimato veikiami, linkę tinginėjoti. Sėdi palmės pavėsyje, rūko pypkes ir tingiai kalbasi. Žemė apdirbama primityviomis priemonėmis, jos turtą išsimaistinti neženka. Karštas klimatas ir paprastas higienos stoka prisideda, kad krašte vyrauja baisios epidemijos. Uodai užneša maliariją, paplitusios yra skilvio ir akių ligos (egiptiškas uždegimas). Toms ligoms plisti padeda musės ir aštrūs dulkių debesys nesantįji vėjas.

Irakas laikosi savo žibalo šaltinių. Juos ekspliotuoja užsienio kapitalai, bet iš jų užtektinai pelno lieka valstybei ir krašto gyventojams. Bagdada miestas ir turtingieji „šeikai“ skurdio nemato. Tie mažieji šalies verspaliai, kad yra ir neskaitlingi, bet valdo didžiulius lobius. Ir jiems mažai rūpi socialė ir ekonominė žmonių padėtis.

Skurdi Irako kasdienybė yra pakelti buvusius toje vietoje Mesopotamijos rojus laikus. Krašto pajėgumai sustiprinti reikalinga pasiekinti civilizaciją, švietimą. Bet tam reikalinga pinigai. Pinigai, kurie būtų išimti iš nedaugelio kišenių ir paleisti plačiam apyvartai — kultūros bei civilizacijos laimėjimams įgyvendinti.

Naktimis Irake staigia šakalų ir hienų pulkai... Staigia bauginančiai, šurpiai... Lyg ir primindami pasauliui, kad yra prie Persų įlankos Irako kraštas, ir kurį reikia atkreipti rimtą dėmesį. — „S.“ — J. D.

BRITŲ MUZIEJAUS BIBLIOTEKA

Viena didžiausių pasaulyje bibliotekų yra Britų Muziejaus biblioteka Londone. Joje yra per 4 milijonus tomų knygų įvairiomis kalbomis. Šios bibliotekos kataloge Lietuva užima ketelą puslapių. Tačiau dauguma knygų bei spausdinių yra iš prieš Nepriklausomybės laikotarpio. Šie leidiniai yra įvairiomis Europos kalbomis, jų tarpe ir lietuvių kalba. Nepriklausomybės laikotarpiu atstovauja didžiąja dalimi Finansų Ministerijos bei Centralinio Statistinio Biuro leidiniai. Galima rasti taip pat ankstyvesnio laikotarpio mūšų Pasulintinių leidimus, kurie kataloge pavadinami „Svetimų Dalykų Ministerijos“ leidiniais. Universiteto leidinių tėra bene du, o privačių leidinių knygų visai nėra. Periodinės spaudos komplektų taip pat nėra, jei neskaityti lietuvių social-demokratų leisto 1900 — 1903 m. „Darbininkų Balso“.

Istorijos tyrinėtojas pasigies gero ir plataus Lietuvos Istorijos veikalo lietuvių ar anglų kalbomis, kokių mes turime, bet iki šiol nesusipratome padovanoti šiai pasaulinei bibliotekai.

JUSTINO VALAČIO VIESBUTIS

„SAN MIGUEL“

Rio Ceballos-Sierras de Córdoba

Teléfono del Estado 65

27 kambariai, nuo 23 iki 25

o pezu su puikiu maistu. Mau-

o dymosi piletai, šokių aikštė,

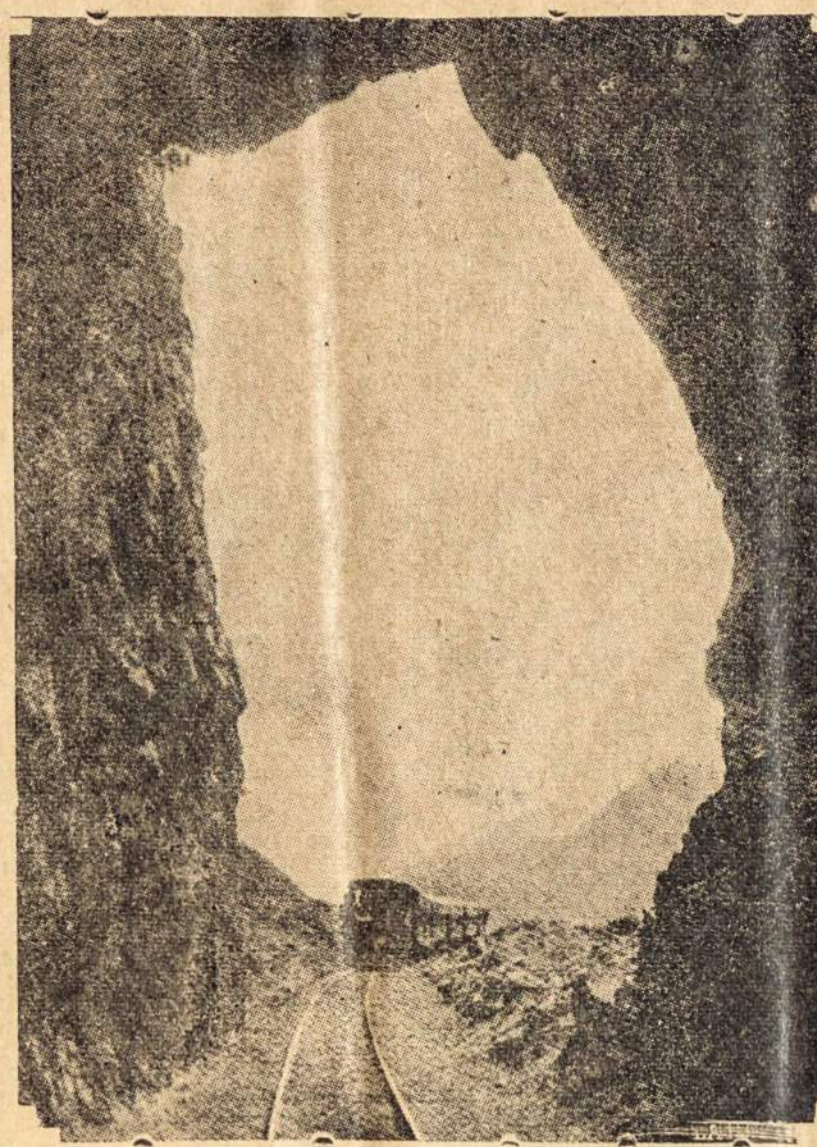
o baras, kalnų šaltiniai. Daryki-

o te rezervacijos telefonu, tele-

o grafu arba laiškais. Veikia va-

o sara į žiemą.

o o o o o o o o o o o o o o o o o

Transandino geležinkelis, jungiantis Argentina su Čile, šias dvi kaimynines respublikas skiriančias Andų kalnas.

LIETUVA JŲRŲ VALSTYBĖ

Reikalinga steigti Savąjį Laivyną

Mūsų tauta amžių glūdumoje yra įsikūrusi Baltijos jūrų pakrantėje. To kranto išpradžią jį buvo valdžiusi nemažą gabalą — nuo Aismarių ligi šventosios žiūčių, arba tiksliau kalbant dar žymiai toliau į šiaurę. Ne-reikia užmiršti, kad Dauguvos upynote plote įsikūrę latviai taip pat buvo ir yra lietuvių tautos šaka. Taigi senovėje lietuvių gana plačiai ir stipriai buvo įsiremę ir Baltijos jūrą. Atrodo, mūsų tautiečiai turėjo jūrininkais tapti, ir savo laivais raižyti jūrų paviršių, ne-lyginant finikiščių, graikų arba romėnų. Bet, deja, taip neįvyko.

Kas kalta, kad lietuvių prarado beveik visą savo jūrų krantą? Kodėl mūsų protėviai pasitraukė nuo jūrų sulindę į miškus, turį talų ir velio vertis medžioklę, žuvalų upę-se bei ežeruose ir užsimti žemdirbystę? Dar daugiau. Kodėl pagaliau, mūsų protėviai, vieton atsigręžus veidu į savo jūrą, nusisuko priešingą pusę ir nužygiavo net... ligi Juodųjų jūrų ir Maskvos?

Nesu istoriku ir negalėsiu šitų mums opų klausimų tiksliai išnagrinėti. Aš tikinu, jie tai padarys. O dabar leiskite man paprastam eiliniui piliečiui-palietiui kelti minčių, kurios kyla prabėgom pažvelgus į mūsų tautos nueitą kelią.

„Krikštąs“

Kas žin, ar ne geriau būtų buvę, kad mūsų protėviai jau pirmuosie šimt mečiūose būtų revizitavę juos belankčius kartogėčius, graikus ir kitus? Kad ir būriniais laivais, bet prikrautais žvėry kailių, medaus, gintaro, net ir žemės ūkio produktų (javų), jie būtų padarę daug geresnių bei gilesnių įspūdį tuometiniam kultūringesiam pasauliui. Gal žymiai anksčiau ir patys tos kultūros būtų pasisavinę ir žymiai anksčiau būtų apsikrikstiję? O jeigu anksčiau būtų apsikrikstiję, gal būtų atpuolę „reikalas“ įvairiems Europos valkatomis bei avantiuristams — kryžiuočiams bei kalavijuočiams mus kardu bei ugnimi „krikštiję“?

Slava! Ir Mūsų „Patriotai“

Dar sunkesnės mintys kyla, pagalvojus apie mūsų, šiaip jau talentingus ir gabius kunigaikščius, kurie nužygiavo link „rytų“, į slavų tyrus ir begelbėdami slavus nuo totorių antplūdžio, vos patys galo negavo.

Arba toji velniava, kurią dabar va diname Lietuvos — Lenkijos ūnija? Ir kas blogiausia, kad tos „ūnijos“ padariniai ir dabar mus dar slepia ir, matomai, negreit jų atsikratysime.

Prisiminkime tik prieš šį antrąjį pasaulinį karą lenkų ultimatumą, kad per 48 val. mes nutrauktume „šaltąjį karą“ ir užmegztume „draugiškus santykius“ su jais.

Tegul ir šį kartą nebuvo išsiversta be moterų, kaip Jogailos laikais be Jadvygos (už tai ją lenkai dabar ant altoriaus nari užkelti); taigi ir šį kartą p.p. Chodakanskaitės pasiuntė Karaliaučio p. Mironą (Ministerį pirmininką), kuris vežinas tortu su lenkų atstovu visas, kad ir pirmiausias smulkmenas išaiskino ir „sutvarkė“. Kad tauta „neišsisoktų“ buvo nuginkluoti šauliai ir iškirstyti bei kareivynėse uždaryti kariuomenės pulkai.

„Taika“ įvyko. Draugystė savaimi būtų sustvarkiusi. Ir Dievas žino, kur mes būtime atsidiūrė ir kaip toji lietuvių — lenkų „bičiulytė“ (per prievartą!) būtų užsibaigusi, jeigu ne staiga suliepsnojęs karas.

Kur Pasiruošimas?

Labai atsiprašau malonų skaitytoją, kad aš jį perligai šitose slavų (rusų bei lenkų) tyruose bei balose vadinio: turiu prisipažinti, kad tai aš darau tyčia, sąmoningai. Aš noriu kad ir jam, kaip ir man, tos slavų balos įgrįstų ir jis atsigręžtų veidu į savo gimtąją jūrą, įsklausytų į jos amžina melodiją skambantį ošimą, įtrauktų į plačius gryną jūrų orą ir taryt sau: „ar ne metas mums pakreipti savo žingsnius kita linkme? Kurie galams mums toji Azija reikalinga? Atverki-me knuolačiausiai duris į vakarus, į kultūringą pasaulį. Mūsų broliai — latviai anksčiau už mus vakarų kultūros ragavę jau žengia pirmus žingsnius ir gana sėkmingai. Imkime pavyzdį iš švedų, estų, suomių, norvegų, danų, olandų, ir k. Ir jeigu jau nepriklausomoje Lietuvoje sugebėjome įkurti laivinykystės bendrovę pasilikdami kad ir su šventosios uostu, tai dabar, kada grįš (o kad grįš, — aš tikras!) Klaipėda, Karaliaučius, Tilžė, šita bendrovė jau dabar privalome atgaivinti. Jau dabar Laik. mūsų Vyriausybės ir Seimas (VLK ir VT) turi tuč tuojau paversti prekybos bei laivinykystės departamentui (arba kaip norite jį pavadinkite), kad būtų suregistruoti mūsų jūreiviai, kad būtų atgabenti įvairūs kraštuose „išale“ mūsų laivai, kad būtų išleistos atitinkamos akcijos ir surinktos lėšos transatlantinių laivų įgijimui ir t. t.

Naudingas Patyrimas

Mes — tremtiniai anksčiau ar vėliau grįšime į tėvų žemę. Jeigu pirmiau mes daugumoje buvome „ramių žemdirbių“ vaikais, tai dabar išva-

SEPTYNIOLIKTO SIMTMEČIO LIETUVIAI AMERIKOJE

Išliro, neperdėsim sakydami, jog lietuviai pradėjo atvykti į šį Amerikos kontinentą jau prieš trejetą šimtų metų.

Vienas Lietuvos mokslo vyras, prof. A. Kurčius, pasiekė dabartinį New Yorką 1659 metais ir įsteigė ten aukštesnę mokyklą. Bet jis nebebuvo pats pirmutinis.

Dabar aš noriu patiekti daugiau informacijų šio klausimu. „The Scholl of Thinkers“ leidinyje, 1922 metų, pažymėta, jog apie vidurį 17-to simtmečio per Šveicariją ir Holandiją pasiekė Ameriką grupelė jaunų vyrų, didžiūnų kilmės, kuriems Lietuvoje atrodė per „ankšta“. Suminima netgi eilė pavardžių: Butvilai, Gedvilas, Landzius, Gregas, Dankantas, Purvis, Zubrickai ir kiti. Jie pasitraukė iš Lietuvos dėl politinių ir religinių persikojimų, kurių ir tuomet netrūko.

Reikia pabrėžti, jog garsas apie Ameriką ir tada buvo plačiai pasklidęs po visą Europą. Pasiekė jis ir lietuvių, studijuojančių arba keliaujančių vakarų Europoje. Pati Lietuva tais laikais buvo visur gerai žinoma; ji turėjo daug turtingų žmonių ir aristokratų, surištų giminytės ryšiais su kitataučiais.

Prasidėjus plaukimui į Ameriką, tarpe ankstyvesnių imigrantų atsirado ir lietuvių pionierių, naujos laimės ieškojusių.

Taigi, visai būtų tvarkoje, jei mes imtumėm galvoti apie suruošimą 300 metų sukaktuvių nuo pirmųjų lietuvių atvykimo į šią šalį. O pirm to reikėtų kad koks įgudęs istorikas surinktų visus apčiuopiamus faktus apie lietuvių pionierių ir paskelbtų juos atskiroje brošiūroje. Prie progos, galėtumėm drąsiai pasakyti, jog Pulaski ir Kosciuszko taigi yra atvykę iš Lietuvos. — Helen Domkus. (S-a)

SAULĖ DAUGIAU SILDYS ŠIAURĘ

Eilė mokslininkų konstatuoja, kad saulė kas 500 metų pasisuka ir šviečia bei šildo ne vieną žemės kamulį. Prieš 500 metų saulė nusisukusi nuo šiaurės asigalio, todėl šiaurėje pasidarė šaltiau. Dabar saulė pasisukusi į šiaurės asigalį, todėl šiaurėje oras darosi švelnesnis, šiltesnis ir malonesnis.

goje pasaulio okeanus, tapome tarsi vikingais, kurie karingu pasiryžę, reikalingu patirum, bekalbė visomis pasaulio kalbomis norime ir toliau bendradarbiauti su kraštais, kurie sunaikino gyvenimo valandose mus priguldę, norime su jais mainytis savo darbo vaisiais, nes dabar mes jau be tarpininkų puikiai išsime, ko kam trūksta, ką mes galėsime jiems duoti, ir ką iš jų gauti.

Nėra blogo, kad neišeitų į gerą. Gal šioji baisi tragika pamoka nukreips mūsų tautą bei valstybę į tikrąjį kelią ir mes tapsime jūrininkų tauta ir jūrų valstybė? Dieve duok!

K. K. Lizdeika.
Sao Paulo, 15. X. 50.

„AUSTRALIJOS LIETUVIS“

35 Catal St., W. Hindmarsh, Adelaide SA, Australia.
Pirmas nepartinis lietuvių laikraštis Australijoje, išeinąs kas dvi savaitės, teikia plačią vietą lietuvių gyvenimo informacijai. Leidžiamas 30 — 40 pusl. dydžio.
Prenumerata Argentinoje: metams 15 pezu, pusei metų — 8.
Užsisakyti per „A. L. Balso“ Redakciją.

„BRITANIJOS LIETUVIS“

Didžiausias savaitraštis vakarų Europoje, gausiai iliustruotas, 6 pusl. dydžio. Metams 5 doleriai. Susipažinimui 1 num. siunčiamas nemokamai.

„Britanijos Lietuvis“

2, London Mews, London St., London, W. 2. G. Britain.

PAN-AM-TUR

PAKETAI IR LAIVAKORTĖS
Visa kas turi ryšio su KELIONĖMIS ir PARAMA, geriausiomis sąlygomis. Oficialės kainos. Patarnavimas nemokamas. Teiraukites:
TUCUMAN 646 — Buenos Aires
Atstovai visose pasaulio šalyse.

LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA „A. L. S.“

Suveda knygas ir prirengia balansus ir inventorius.
Sutvarko mokesčius (Rėditos, Ven-tas, Act. Lucrativas, Ganancias Excesivas, Aprendizaje)
Likviduoja algas, penijas (jub-laciones) ir kt. įmokėjimus sąryšy su personalu.
Formalizuoja naujų įmonių steigimą, veikiančiųjų įmonių ar likvidavimą.
Teikia patarimus organizaciniais, administraciniais ir legaliais klausimais.
Casilla Correo 2265 T.E. 32-3545. Buenos Aires.

Sportas

IS ISPAIJOS ATVYKO MYKOLAS RŪZGIS

Mūsų spaudos fotografai Antanas Kirstukas ir Juozas Zubrickas padarė puikių nuotraukų Lietuvių Klubo parengime 21. X. 50. Be kitų svečių, jie pirmieji Argentinoje turėjo laimės nufotografuoti Mykolą Rūzgį, pasaulinį pagarsėjusį krepšinio (Basket-Ball) trenerį, kuris yra vienas iš tų vyrų, kurie Lietuvai laimėjo Europos krepšinio čempionatą du metus iš eilės.

Mykolas Rūzgis gimęs Čikagoje. Lietuvą okupavus maskoliams, Rūzgis buvo treneriu Prancūzijoje ir Monako, o paskui pasirašė sutartį su Ispanija ir dabar vadovavo Ispanijos krepšinio komandai pasaulinėse pirmenybėse, vykstančiose Buenos Aires Luna Parke.

Grandies sekretoriaus Vytauto Kaibuto pakviesta Ispanijos rinktinė apsilankė Lietuvių Klubo parengime. Su maloniais svečiais plačiai pasikalbėta. Rūzgis yra tikrai linksmas ir draugiškas. Galia, kad tik porą savaičių jis viesi Argentinoje, nes pasibaigus čempionatui, jįsi vyksta į Čilę ir kitas Pietų Amerikos šalis gastrolėms su savo ispaniška komanda, o paskui vėl Ispanijon.

Rūzgis šoko tik su tomis lietuviatėmis, kurios kalbą lietuviškai. Vienai jis pasakė: „Tu nekalti lietuviškai... aš geriau pasikalbėsiu su tavo mama“.

ARGENTINA LAIMEJO PASAULINĖS KREPŠINIO PIRMENYBES

Buenos Aires Luna Parke įvykusiose pasaulinėse krepšinio (Basket-Ball) pirmenybėse Argentina laimėjo pirmą vietą, laimėdama taure „Presidente Peron“.

Urugvajaus rinktinė paskutinę valandą atsisakė atvykti į pirmenybes, tad nedalyvavo anksčiau paskelbti ir mūsų du tautiečiai. Ispanijos komanda šiemet geriau pasirodė, negu kuomet nors anksčiau, bet pralaimėjusi vienu punktu Egiptui (76-75) į finalines varžybas nepateko.

Pirmiasis vietos laimėjo: Argentina 10 taškų, JAV 9, Brazilija, Čilė ir Egiptas po 7 ir Prancūzija 5.

GIRČIS ATSTOVAUS BRAZILIJĄ PANAMERIKOS OLIMPIJADOJ

Spalio 15, 1950 Fluminense stadione, Rio de Janeiro įvyko IV metinės lengvaatletikos varžybos. Pirmą vietą laimėjo Botafogo klubas, surinkęs 216 taškų; Fluminense 119 ir Vasco 116.

400 metrų (su kliūtimis) pirmą vietą iškovojo Botafogo atstovas, „A. L. Balso“ ilgametis korespondentas Edvardas Girčis. — 53 6/10.

Tik prieš 18 metų Pietų Amerikoje buvo tokis įvykis: Kapitonas Silvio M. Padilha šią distanciją buvo sukovęs per 53 3/10. Visos Pietų Amerikos rekordą išlyginti E. Girčiui tetrūko tik 3/10 sekundės.

Edvardas Girčis už tokį gerą rekordą iš Botafogo klubo gavo dar vieną aukso medalį ir tapo išrinktas dalyvauti Panamerikos Olimpijadoje, Buenos Aires, vasario mėnesį, 1951 metais. „A. L. B.“ Koresp.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KREPŠINIO TURNYRAS

Liepos 8-9 d. Melbourne įvyko Australijos lietuvių krepšinio turnyras. Turnyruose dalyvavo keturios komandos: Adelaidės „Vyčiai“, Canberros, Melbourn „Varpas“ ir Sydnejaus. 1950 m. meisteriu užtarnautai tapo Melbourn „Varpas“ finale nugalėjęs „Vyti“.

Tuoju po turnyro įvyko rungtynės tarp lietuvių rinktinės ir Viktorijos australų rinktinės. Lietuvius atstovavo Gasiūnas, Šutas, Darginavičius, Baltrūnas, Ignatavičius, Urnevičius, Gurskis, Jacumskas, Basnys ir Mazliuskas. Nors gražiai pasirodė, lietuvių rungtynės pralaimėjo dėl nuovargio po turnyro.

Pirmos dienos vakare įvyko koncertas, kuriame pasirodė lietuvių solistai ir A. Čalnos vadovaujamas Melbourn lietuvių choras.

Šis įvykis yra pažymėtinas Australijos lietuvių gyvenime. Ir koncerte, rungtynėse ir pamaldose dalyvavo šimtai entuziastingo lietuviško jaunimo. Tai buvo fizinio, moralinio ir tautinio atsparumo ir pajėgumo demonstracija. Turint galvoje, kad atstumai tarp lietuvių kolonijoje yra ma tuojami tiksliais mylių, šis turnyras parodė didelį organizatorių sugebėjimą ir visų dalyvių susipratimą ir pasiaukojimą.

Pirmenybių tikslas buvo ne vien tik išaiškinti pirmaujančią lietuvių krepšinio komandą, bet ir parodyti kitataučiams, kad lietuvių jaunimas yra stiprus ne tik fiziniui, bet ir moraliui. Tuo pačiu buvo padarytas ir didelis lietuviškojo krepšinio propagavimo darbas.

KILNUS BŪDAS REISKIASI KILNIAIS DARBAIS; NIEKAS NEISDUODA ŽMOGAUS DAUGIAU, KAIP JO ELGESYS. Spencer.

Casa Musketas

Savininkas Adolfas Musketas.
Sanabria 2790/92, Buenos Aires.
Telefonas: 50-5948.

Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda lietuviškas ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus. — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion lietuvių firmos.

LIETUVIŠKA STIKLO IŠDIRBINIŲ PARDUCTUVĖ

Gaminama ir parduodama gražiausio stiklo. Rastorams, viešbučiams, klubams, kavinėms, seimoms pilnus junginius ir atskiroms dalims.
Išnuomuojam piknikams ir didžiuliams pokiliams.

SAVININKAI:

P. VIDŪNAS, Dr. A. MASIULIS ir VL. PALAČIONIS

Gatvė Zavaleta 551, T. E. 61-8765 ir
Dr. Juan Madera 1694, T. E. 61-8690.
BUENOS AIRES

Korespondentai rašo

URUGVAJAUS LIETUVIAI

MINISTERIS GRAUŽINIS PAS JAV AMBASADORIŲ

Ryšį su pasikėsinimu prieš Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidento gyvybę, Lietuvos Ministras Pietų Amerikai dr. K. Graužinis š. m. lapkričio 3 dieną buvo apsilankęs J. A. V. Ambasadoje pareikšti savo pasipiktinimą dėl to pasikėsinimo ir savo sveikėjimui dėl laimingo J. A. V. Prezidento išsijaučijimo.

URUGVAJAUS DARBO ŽMONĖS PRIEŠ RUSBERNIUS

Maldonado, Durazno, Treinta y Tres miesteliuose gyventojai ne tik nušvilpė mitingines (priešrinkimines) kalbas sakiusius rusbernius, bet apklė jų melagingus oratorius, atėmė iš jų Urugvajaus Išlaivintojo Artigas pavėkslą ir patarė jiems bučiuoti savo Staliną. Policija apgynė bolševikus nuo minios linco, vienok žmonės įsiplieskė jų oratoriai gavo lūpti už kalbėjimą vienaip, o darymą kitaip.

Ig. Daunoras.

URUGVAJAUS LIETUVIAI Dalyvauja Balsavimuose

Lapkričio 26 d. š. m. įvyks visuotiniai balsavimai, išrinkimui Urugvajaus respublikos Prezidento, senato, parlamento ir naujų savivaldybių miestams ir miesteliams. Šiuose balsavimuose dalyvauja jau daug daugiau Urugvajaus lietuvių, negu perėjusiose, įvykusiose 1946 metais, nes jau didesnis lietuvių skaičius priėmė Urugvajaus pilietybę. Kuo didesnis lietuvių Urugvajaus piličių skaičius, tuo didesnis lietuvių įtaka darosi politiniame Urugvajaus gyvenime. Turint tai omenyje, svarbu, kad toji įtaka vykusi būtų panaudota taip Urugvajaus valstybei, kaip ir Lietuvos laisvės kovai. Tas vyksis politinės lietuvių įtakos panaudojimas bus pasiektas, jei Urugvajaus lietuviai turintys teisę balsuoti balsuos už tokius kandidatus bei partijas, kurios yra tolerantiškos nusiteisusios ateiviams, nesiekiančios prieš juos tautinės bei rasinės neapykantos, savo programose bei veikimu siekia vis tobulėsių ir teisingesnių ekonominių bei socialinių pagerinimų, kad darbo žmonės, vietiniai ir ateiviai, gautų žmoniškesnius atlyginimus už savo darbą ir pasiektų kitokių pagerinimų, kurių jie trokšta ir kurių yra tikrai verti.

Lietuviai su kandidatais

Tikslu turėti kuo daugiau įtakos ne tik Urugvajaus parlamentui, bet ir senatėi taip pat, Urugvajaus lietuvių būrelis turėjo susirinkimą, kuris įvyko lapkričio 2 d., š. m., calle Uruguayana 3121. Dalyvaujant Urugvajaus lietuviams ir Lietuvos nepriklausomybės bei laisvės kovai tikrai nuosirdžius bei prietoliškos Urugvajaus Socialistų Partijos atstovui gerb. Liber Troitino su žmona, tapo sudarytas komitetas, kuris ispaniškai pavadintas „Comité Litano FRUGONI AL SENADO“, kas lietuviškai bus: „Lietuvių Komitetas už FRUGONI J. SENATO“. Komiteto pirmininku išrinktas M. Krasinskas, sekretoriumi J. Lazdauskas, nariais: J. Babilius, Pr. Vikonis, Otto Vikonis (s), Tadas Dzevečka, A. Račkauskas ir kt.

Lietuvių — Urugvajiečių Draugystė

Lapkričio 11 d. įvyko jau kur kas platesnis susirinkimas ir broliški lietuvių — urugvajiečių pietūs, apie kuriuos žmonės kalba kaip apie KOVOJANČIOS LIETUVIŲ PIETUS LAISVAM URUGVAJUIJE. Šie pietūs buvo suorganizuoti Komiteto iniciatyva ir jo pirmininko namuose. Dalyvavo daugiau 30 asmenų, urugvajiečių ir lietuvių, ir nuo abiejų pusių buvo po vieną kalbėtoja.

Kas yra Dr. Emilio Frugoni, tai gerai žino visos pasaulis. Universiteto rektorius, Socialistų vadas, Lietuvos draugas. Taip pat visi žino, ko kiodidelė reikšmė yra jo išrinkimas į Urugvajaus Senatą, tiek Urugvajaus valstybei, kaip ir Lietuvai, kuri šiandien sunkiai kovoja už savo prarastą nepriklausomybę ir laisvę, ir kuriai reikia būtinai turėti kuo daugiau įtakingiausių draugų visose pasaulio kraštuose ir jų vyriausybėse. Tai ypatingos svarbos reikalas.

Taigi, sąmoningai Urugvajaus lietuvi, neužmiršk: lapkričio 26 d. į balsavimų urną įmesk savo balsus Nr. 90 (į senatę ir parlamentą) ir Nr. 190 (į miestų savivaldybes). Tai tavo politinio subrendimo, tautinės sielios ir sąžinės balsai. Jurgis Erdvilas.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"
K. Paulausko ir M. Kamsuko
PASEO COLON 449, BA. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervacijos
šeimynoms.

BERISSO LIETUVIAI

MINDAUGIEGIŲ ŽODIS CHORUI PASIRODŽIUS

Spalių 28, 1950, taip puikiai pasirodžius naujam „Mindaugo“ Draugijos chorui savo pirmame koncerte, reikiame nuosirdžiai padėką:

Chorvedžiu p. Alfonsui Petračiui, akordeonistui p. Valentiniui, visoms choristėms ir visiems choristams, deklamatorėms Nelidai Marcinkevičiūtei ir Angelai Simėnaitėi, dūgtą maloniai sudainavusioms ponios Veronikai Jakubkieni ir Leonardai Matukieni, Kazimierui Marcinkevičiui, Danguolei Miselytei ir Zagrakaliui už patarnavimą prie laisvos aukos.

Taipgi širdingai dėkojame p. Kostui Mikalaiciui ir ponai Onai Žemaitienei už paskolinimą medžiagos scenai ir nuosirdžiai dėkojame spaudos atstovams: „A. L. Balso“ red. p. Kasantui Noriui ir „El Argentino“ redakcijos nariui p. Nicolas Coarsui už malonų atsilankymą ir gražius mūsų pirmojo choro koncerto aprašymus.

Ypatingą padėką reikiame skaitlingai atsilankiusiai publikai ir svečiams iš Buenos Aires, kurie savo dalyvavimu suteikia moralės ir materialės paramos gerą Berisso lietuvių vardą keliančiam chorui.

„Mindaugo“ Draugijos valdyba:
Kazimieras Paliukas, pirm.
Juozas Kazlauskas, sekr.

A M E R I K A !
Roko Auglinskio: Kelionė

(Atkelta iš 5-to pusl.)

vertų vienos Pensilvanijos lobio svaro.

Ir dabar Rokas, nors ir labai smalsiai pro langą žiūrėjo ir atidžiai dairėsi, išskodamas šitų lobių, vis dėlto jų nei matė, nei girdėjo, nei suuodė. Prasivėpė pro jo langą medžiais apaugę kalnai, pakalnės, kloniai, upeliai, vienas kitas žvėrelis, gyvulių kaimėnės ir ūkininkų sodybos — viskas, kas buvo viršuje; o kas glūdi po žeme, jis tik tada pamatys, kai užsės angliakasio drabužius ir įsitraus giliai į žemės kevalą, kaip kurnis. Baimė, tiesa, bus labai didelė ir mirtis netoli — abidvi drauge su paslėptais lobiais kurie išdidžiai ir žūliai nusikvato iš jo ambicijos, silpnybės ir gyvybės... Ir ilgai laukti jam neteks, nes jo traukinys jau pasiekė tuos Pensilvanijos plotus, kur yra gausingiausi antracito klotai visoje žemėje... Jis pamatė pro langą žūžiusią žemės plūtą — įsmukusią su medžiais, uolomis ir trobomis. Visas suvirpėjo. Ne kartą juk buvo Lietuvoje girdėjęs, kad „anglių kasyklų užgrūvė“, „Tai čia... tai šitai... užžgrūvė!“, jaudinosi jis, laikydamas balsą už kietai suspaustų dantų. Bet tą griovą traukinys tuoj paliko ir atsidūrė prie kitos, dar gilesnės, platesnės ir arčiau geležinkelio, kad būtų geriau matoma pravažiuojantiems. Traukinys kiek sulėtėjo, o Rokas nejučiomis, visai mašiniškai persižegnojo. „Tokia praraža!“, neišlaikydamas susuko jis ir susigėdo, kad neuvaldo jausmų. Bet traukinys ir vėl įsimaigino ir nešė jį toliau, dabar jau pro patį anglių kasyklų šachtą, jos trobesius, užiančias mašinas ir milžiniškus kūgius, lyg ir kalnus, supiltus iš uolienų, skalų ir kietojo molio gabalų, iškeltų iš požemių urvų. Įspūdių išpūdių telkėsi Roko galvoje, o jo širdis vis labiau trinkėjo krūtinėje, tų išpūdių dilginama. O vėl, kai, sutūpė ant aukštų gairių prie išgo sieto, kur jis rinko nuo blizgčios anglies nublukusias uolenas, skalas ir kietojo molio gabalus, mosikavo juodomis savo rankutėmis pravažiuojantiems. Rokas nusispysojo. Pakilo, mat, jo galvoje mintis, kad čia būtų gražaus darbo ir jo vyriausiam berniukui — jau septynerių metų Antanukui... Bet vaikai tuoj nuėjo rankas ir kibo į darbą, nes sietas be perstojo bėgo nuo jų, traukiamas besisukančių jo galuose volų, ir nunešė nesuspėjęs pagauti uolienas, skalas ir molį. Tada jie gavo bėgti, kam neatrinko kaip reikia, kam pražiopsojo. Jie turėjo skubėti, savo menkais pirštukais nuo bėgančio sieto nei kiek neatlikti.

Bet pagaliau Rokas jau buvo didžiausios antracito karalijos vidury. Čia ir baigėsi ilga jo kelionė į Naująjį Pasaulį, į Pensilvaniją, į Apalačių kalnus, po kuriais jis giliai palindęs pradės naują gyvenimą sau, savo žmonai ir vaikams. Naują gyvenimą — praktiškai, krauju ir doleriais pagrįstą. Čia jo kisenės stiprės, tuks, o kūnas sumenkės, protas, gal būt, pragrūdės...

Bet pagaliau Rokas jau buvo didžiausios antracito karalijos vidury. Čia ir baigėsi ilga jo kelionė į Naująjį Pasaulį, į Pensilvaniją, į Apalačių kalnus, po kuriais jis giliai palindęs pradės naują gyvenimą sau, savo žmonai ir vaikams. Naują gyvenimą — praktiškai, krauju ir doleriais pagrįstą. Čia jo kisenės stiprės, tuks, o kūnas sumenkės, protas, gal būt, pragrūdės...

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORRE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

BRAZILIJOS LIETUVIAI

KAS GERO IR KAS BLOGO BRAZILIOJE

Lietuvių organizacijos

Gal nei vienoje pasaulyje lietuvių kolonijoje, nėra būvę tiek daug įvairių lietuvių organizacijų, kaip Sao Paulo kolonijoje. Pradedant 1924-5 met. įvairių rūšių veikusių organizacijų galima priskaityti keletas deščių. Vienos jų beveik dar steigimo stadijoje žlungo, kitos kiek pagyveno, kai kurios net po kelis kartus pakeitusios savo vardą užsidarė bei tapo likviduotos ir pastaruoju laiku oficialiai veikiančių beliko tik trys: Lietuvių Katalikų Bendruomenė, Lietuvių Sąjunga Brazilijoje ir Lietuvių Katalikų Jaunimo choras „Vytis“.

Lietuvių Katalikų Bendruomenė oficialiai veikia Brazilijoje, „Sao José“ parapijos vardu. Tai yra skaitlingiausia parapijos narių skaičiumi organizacija. Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, kurios žinioje yra visi mokyklų pastatai, narių turis tik apie 40. „Vytis“ Jaunimo choras dar mažiau.

Sao Paulo lietuvių organizacijos tai tik nystūkai, palyginus su kitų lietuvių kolonijų organizacijomis, turinčiomis net po kelis tūkstančius narių.

Būtų lyg ir gėda sanpauliškams!

Lietuvių Mokyklos

Pastaruoju laiku Sao Paulo lietuvių išlaiko net keles mokyklas, kuriose pamokos dėstomos tačiau tik brazilų kalba. Lietuvių kalbos pamokos esti tik porą valandų savaitėje ir tai neoficialiai. Dėl Katalikų bendruomenės mokyklų netenka stebėtis, nes jos veikia, kaip Brazilijos privatinės mokyklos. Tačiau Lietuvių S-gos Brazilijoje laikomose mokyklose, galėtų būti ir kiek kitaip.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje duoda mokykloms patalpas, samdo brazilų mokytojas, aprūpina mokslo priemonėmis, aptarnauja ir pan., todėl ir veikimo sąlygas galėtų išsiderėti palankesnes. O galimybę juk yra, tik reikia noro ir geros valios.

Lietuvių S-gos Brazilijoje vadovams visgi reikėtų suprasti, kad biznieriškomis „tanculkomis“ gestacijomis lietuviškos neatgaivins.

Skautų Vakaras

Rugsėjo 30 d., Močkos rajono, „Xavantes“ draugovės lietuvių skautai surengė lietuviams pramogą — vakarą su vaidinimais. Buvo suvaidinta darytojų brazilų kalboje, 3 veik. vaizdelis „Lagrimas da mas“. Prieš vakarą spaudoje buvo gana plačiai išgarsinta, kad bus vaidinama „Motinos ašaros“, tai ir susirinko nemažai lietuvių. Bet dėja, pamatę brazilų vaidinimą dauguma nusivylė, o senesnieji gal net ir nesuapratė.

Žinoma, ką bedarysi, — kieno suole sėdi, tam ir giesmė giedli! Bet visgi, manau, lietuviams skautams būtų lyg ir pareiga, nors lietuviškai parengimais gaivinti ir taip jau nykstant lietuviškumą.

Gailionis.

„Kuprotas Oželis“ scenoje

Spalių 14 d., 1950, Sao Paulo Lietuvių Jaunimo choras „Vytis“ suruošė šeimyninį vakarą. Buvo suvaidinta linksma S. Giurionienės operetė „Kuprotas oželis“. Nors vaidino tik savos organizacijos nariai, tačiau suvaidino neblogiausiai.

Žmoniy buvo pilna salė. Atrodo, kad „Vytis“ choristai moka paruošti lietuviškus parengimus, deja tik ne dažnai su jais pasirodo.

Sp. Koresp.

— Kun. P. Ragažinskas
21. X. 50 grįžo Brazilijon iš pasitarimo su savo vienminčiais JAV ir Kanadoje.

Sp. Koresp.

Baras - Restoranas

"EL RAPIDO"
Federikas Grunovas
Savininkas

CENTENERA 3204. T. A. 61-1735

NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Pvikius maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

S. L. Arg. Veikimas

AUKOS SUSIVIENIJIMO L. A. RŪMŲ STATYBAI

Surinkta iš narių ir prijauniančiųjų grynais pinigais ir iš narių, kurie neėmė už sirtą laiką. Aukavosekančiai:

Antanas Keturakis \$500.—
Juozas Pipiras \$200.—
Antanas Geigas \$180.—

Po \$100: A. Šiaudvytis, A. Burokėnė, A. Simutis, J. Kelnotis, D. Pakarkšis, J. Gelevičius, J. Arlauskas ir Vl. Bendoravičius.

Petras Girmis \$90, Ona Vizgirdienė \$75, V. Gudžiūnas \$73, Fr. Fernandez \$70, M. Vidunienė \$68, J. Žemaitis \$60, Julius Asclia \$54, P. Penkevičius \$52, K. Budinas \$51.

Po \$50: J. Norkus, J. Valentinas, J. Karinauskas, P. Mironas, A. Girskis, A. Treinauskas, J. Grigaliūnas, P. Bukauskas, J. M. Kiakštas, A. Zanasinas, R. Kureikis, J. Vasiliauskas, St. Tatoris, St. Zaukas, T. Aliukas, L. Arlauskas, A. Baronas, J. Varnas. Genovaitė Pilykaitė \$38.—

Po \$30: A. Virbickienė, J. Tatalis ir F. Darcus.

K. Arlauskas \$26, Leonas Kucinas \$24, P. Bylaitis \$22.

Po \$20: K. Kudukis, F. Pušcius, Sniečkus, J. Sipas, J. Vabolis, B. Lukoševičius, J. Pavilionis, J. Andriuskevicius.

Constantinidis \$15, J. Končina ir K. Kaniušas, po \$14, P. Tatalis \$13, M. Šidlauskas \$12, K. Arlauskas ir J. Treinauskas po \$11.

Po \$10: P. Mokuzas, F. Slobus, J. Estevez, K. Jurkus, A. Morkūnas ir M. Ališauskas. (Bus daugiau).

Prisidedantiems prie Rūmų statybos Susivienijimas dėkoja ir kviečia į tal

ką visus Argentinos lietuvius.

S. L. Arg. Centro Valdyba.

SUSIVIENIJIMO VETERANAI Kviečia ASADON

Sekmadienį, lapkričio 26, 1950, lygiai 12 val. Susivienijimo nuosavybėje, Av. San Martin 5215, Lanús Ose — 4 de Junio, įvyks bendri asado pietūs visiems tiems organizacijos nariams ir svečiams su šeimynomis, kurie iš anksto nusipirks bilietus pietums.

Aviena, jautiena, dešrelės ir kiti kepsniai bus puikiai paruošta, kadangi kepsimo darbai vadovauja Susivienijimo veikėjai veteranai J. Gervė, F. Albavičius, broliai Stanevičiai ir R. Kureikis.

Paskui piknikas iki nakties. Visus širdingai kviečia:

Rengėjai.

— PIKNIKAS Quilmes parke „Los Robles“ įvyks — sekmadienį, 19. XI. 50 nuo pat ryto iki nakties. Visa vadovybė penktąjį skrysiams veikėjų iš Villa Scasso ir Villa Lugano. Visi keliai veda į Susivienijimo pirmąjį pikniką Quilmes! Skyriai — kamionais!

JAU UŽLIETAS CEMENTINIS STOGAS

Susivienijimo rūmai auga visos kolonijos garbei, nes tai bus pati lietuvių nuosavybė amžinai, kadangi jie nepriklauso jokiam tarptautiniam centrai, bet patiems Susivienijimo nariams.

Lapkričio 15, 1950 yra istorinė diena, nes tą dieną tapo užlietas cementinis stogas naujai statomiems Susivienijimo rūmams: Av. San Martin 5215, Lanús Oeste — 4 de Junio.

Visa kolonija kviečiama Susivienijimo rūmų statybos talkon!

St. Majauskas, pirm.

SUSIVIENIJIMO PIKNIKAS QUILMES

Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Draugijos piknikas Quilmes parke „Los Robles“ įvyks sekmadienį, Gruodžio - Diciembre 17, 1950, nuo pat ryto iki nakties.

Visi skyriniai organizuoja ekskursijas piknikan autais - kamionais.

Visa šio pikniko tvarką veda Pirminis Skyrinis. Rengėjai.

Aukso Išdirbinių Fabrikas

JUSTINO VALAICIO

Daro naujus ir perdirba iš aukso žiedus, apyrankius, retėžilius, vyrams ir moterims. — Parduoda laikrodžius: —

CORDOBA 2019 - 2-raa aukštąs
T. A. 44, Juncal 9256, Bs. Aires

Consultorio Dental MITRE

DR. ADOLFO SEMERIA — Dentista

Beskausmis gydymas, traukimas, blombavimas. — Sudėjimas naujų dantų. — Ilgametė praktika. — Prieinamos kainos. — Kalbama lietuviškai, rusiškai, lenkiškai. Priėmimas antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 14 iki 20 val. Av. MITRE 714. T. E. 22-5966 AVELLANEDA

Nauji Kapai

JONĄ ZERINGĮ PALAIDOJUS

Spalių 1, 1950, savo namuose Villa Garaza nuo vidurių ligos mirė visų lietuvių gerbiamas pilietis Jonas Zeringis, sulaukęs vos 48 m. amžiaus.

Vėlonis buvo gimęs Gryblaukių kaimė, Batakų valsč., Tauragės apskr. Argentinoje atvyko spalį 25, 1929. Pasakutinius 13 metų dirbo valdiškame darbe. Didžiausiam nuliūdime Argentinoje liko vėlonies žmona Antonia Brannušaitė Zeringienė ir duktė Antonia - Maria 12 metų amžiaus. Lai dotuvėse dalyvavo daug giminų ir kaimynų. Vėlonies karstas buvo papuoštas gyvų gėlių vainikais, nuo vėlonies žmonos ir dukters, Jono Janušio, A. Balsio ir daug kitų. Palaikodas Spalių 2 d. Sarandi kapuose. Lai būna Tau Joneli lengva Argentinos žemė išlėsti amžinai.

Draugas.

Papildomai dėkojame prie laidotuvių prisidėjusiems šiemis piliečiams: Aukavo Jonas Jonušis \$200, Po \$100: L. Gričius, A. Balsis ir Draugija Cooperadora. Po \$50: P. Kužulis, S. Varnas, L. Campos. Po \$30: M. Faletavičius, A. Kivaras, M. Bernatavičius ir J. Urbutis. Po \$25: O. Perez ir M. Gotskalkienė. Po \$20: P. Lukšta, L. Vaitkus, J. Beinaračiūsis, J. Jacina ir S. Basilio. A. Šimatis \$15. Po \$10: M. Mockevičius, J. Tampones, A. Sabaliauskas, J. Kriščiūnas, A. Zubrickas, J. Vallionis, R. Griclenė, J. Malisaukas, J. Venzlaukas, C. R. Ongaras, V. Satavičius, A. Benkevičius, F. Pušcius, J. Malinauskas, V. Galvelis, P. Pranauskas, R. Osinskis, R. Burbeika, R. Ankstuliois, J. C. J. Perez, L. Carniceria, J. Ramanauskas, Z. Urbonas, T. Leknickas, P. Kersulis, A. Beiga ir M. Graliauskienė. A. Rastenienė \$6. Po \$5: O. Kazlauskienė, O. Marzu, M. Silvenavičius, K. Likerauskas, E. Markauskas, E. Totilienė, A. Silvanavičius, J. Paruskis, D. Kučinskis, A. Račkauskas, S. Šimkus, P. Skuraukas, P. Gendvilienė, J. Tamošaitis, D. J., A. Jurgelavičius, P. Bironas, G. W., B. Mastiku, A. Rauba, J. Jonušas, A. Večerskas, A. Masilionis, J. Burba, J. Eidukonis ir J. Vekelis. Po \$2: A. Albavičius, A. Milkus, R. Povilonis ir A. J.

Prie aukų rinkimo prisidėjo sekančiai: Per Povilą Likerauską ir A. Kivara surinkta \$547. Petras Lukšta surinko \$75. Buvo ir daugiau rinkėjų. Viso labo surinkta ir įteikta vėlonies žmonai \$1282. J. Jacina.

Padėka: Savo ir dukters vardu tariai širdingai acii visiems kurie nepamiršo mūsų nelaimės valandoje. Labai dėkui pasidarbavusiems Jonui Janušui, P. Likerauskui, A. Kivariui, P. Lukštui, V. Zabaliauskui, J. J. ir visiems kitiems gerasirdžiams kaimynams ir giminėms, užjautusiems mus skaudžios nelaimės ir gilaus liūdesio valandoje.

A. P. Zeringienė su dukra.

MIRĖ ESTŲ KOLONIJOS VEIKĖJA MIA LEINBOCK

Argentinos Estų Draugijos „Estonia“ narė p-lė Mia Leinbock, sulaukus 52 m. amžiaus, mirė Buenos Aires mieste 31. X. 50. Argentinoje išgyveno 20 metų. Visą laiką dalyvavo tos draugijos veikime.

Vėlonė prieš mirtį buvo nuvykus į Chacarita kapų krematoriją ir ten pasirašė, kad jos lavoną sudegintų. Draugija išpildė jos paskutinį pageidavimą. Eiliniame Estų Draugijos susirinkime, įvykusiame Lietuvių Klubu salėje 2. XI. 50 Estijos vėliava buvo nuileista iki pusei stiebo, liūdnai dėl veiklos savo organizacijos narės mirties.

— DR. JUOZAS ŪSAS, buvęs Lietuvos kariuomenės gydytojas, 23. 9. 1950, mirė JAV.

— MARJONA KUNIOKIETĖ — VENSKŪNIENĖ, sulaukus 70 m. amžiaus, mirė Anglijoje. 13. 9. 50.

— PIJUS EIMONAS, sulaukęs 64 m. amžiaus, mirė Anglijoje 1. 9. 50.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ sluvėjas. Užsakymus prima ir su savo medžiaga. Tartis vietoje: JONAS PAULAUŠKAS.

C. 1, Nr. 1732, V. S. Carlos, Berisso.

E. SKIKAS
LIETUVIŠKAS KNYGYNAS
Reikmenys Mokykloms
Pirma „A. L. Balso“ pren.
Comercio 4311 — Berisso, PONGE

RESTORANAS — BARAS

A. Degulis, P. Olišauskas ir A. Švarlys
savininkai

Geras valgis. Pirmos rūšies gėrimai. Nebrangios kainos.
c. Pedro Mendoza 2117.

Tel. 21-2952

NENUGALIMOJI BAZNYČIA

Jėzus jiems tarė: „Jūs gi ką sakote mane esant?“. Atsakydamas Simonas Petras tarė: „Tu Kristus, gyvojo Dievo sūnus“. Atsakydamas Jėzus jam tarė: „Palaimintas esi, Jono sūnau, Simonai, nes ne kūnas ir kraujas tau atpreiškė, bet mano Tėvas, kuris yra danguje. Ir aš tau sakau: Tu Petras, ir ant tos uolos aš pastatysiu Baznyčią, ir pragaro vartai jos nenugalės.“ (Mt. 16, 15-18).

Pragaro vartai jos nenugalės? Ar iš tikrųjų yra kas nors tokio pasaulyje? Dargi šiandien? Mes visi juk esame giliai sujaudinti dėl tos Tolimųjų Rytų kalno grūties, kuri nulems milijonų likimą. Iš tiesų, pragaro vartai atsivėrė ir daug ką nugalėjo.

Bet čia mums kalbama apie Kristaus Baznyčią, kurios pragaro vartai neįveiks. Ji išsilaikys per visas katas trofas. Ne todėl, kad ji pati būtų kažkas tobula ir galinga, bet todėl, kad ji stovi ant pamato, kuris nesuvyroja. Kalbėti apie Baznyčią reikia kalbėti apie jos pamatą; tikėti jos amžinąja tvirme reikia tikėti Tuo, per kurį ir kuriame ji išlieka.

